

age

M

Život je nádherný v každém věku 5-6/2020

8 Život je pokus
o umělecké dílo

12 Cesta za Zpěváky
českého nebe

20 Skaut
je životní styl

UZÁVĚRKA SOUTĚŽE **POSUNUTA**
až do
31. BŘEZNA 2021!

Nově se mohou hlásit i skupiny dětí mimo školu
(3 až 30 dětí), třeba se svými rodiči.

Srdcaři, těšíme se na vás.

Už na 30 tisíc soutěžících
a 1500 soutěžních prací.

Podrobné informace o všech ročnících projektu Srdce s láskou darované najdete
na www.srdceslaskou.cz včetně galerie všech soutěžních prací.

Srdce s láskou darované je také na Facebooku!

www.srdceslaskou.cz

Srdce
s láskou darované

Život je nádherný v každém věku

POSEL DOBRÝCH ZPRÁV
Časopis o mezigenerační spolupráci
a životních hodnotách

Z obsahu

- 6** **EPIŠTOLY:** O stromečku z mostu spadlém
- 8** **ROZHOVOR:** Marek Orko Vácha: Život není biologická náhoda, ale pokus o umělecké dílo
- 12** **TRADICE:** Zpívání v Podkrušnohoří aneb Cesta za Zpěváky českého nebe
- 16** **ROZHOVOR:** Tomáš Duda: Pro život je nejdůležitější vybrat si, čemu budeme věnovat svůj čas
- 20** **TÉMA:** Skaut je životní styl
- 24** **POMÁHÁME:** Jak se vrací pejskům úsměv
- 28** **PŘEDSTAVUJEME:** Rô: šetrnost, udržitelnost, kvalita a nadčasovost
- 32** **NAPSALI NÁM:** I jazyky jsou klíčem k srdcím lidí
- 33** **TRADICE:** Vamberecká krajka oceněna
- 34** **SOUTĚŽ:** Srdce s láskou darované, 7. ročník
- 46** **HOROSKOP:** Výhled do roku 2021
- 48** **TVOŘENÍ PRO RADOST:** Andělka z kolíčku

Distribuuje zdarma také na základní a vybrané střední školy v ČR. Náklad 8000 výtisků.

Časopis AGE posíláme bezúplatně do mateřských a základních škol skoro v celé republice. Přesto se od Vás dozvídáme, že jste se o něm i o soutěži Srdce s láskou darované dozvěděli náhodou. Náklad časopisu je limitovaný, takže na adresu školy zasíláme většinou jen jeden výtisk. Občas se tedy může stát, že si někdo časopis odnese domů a zapomene ho přinést zpět do školy i pro ostatní. Pokud se tedy k Vám nedostává, pracujete s dětmi a máte o AGE opravdu zájem, napište nám na redakční e-mail produkce@antecom.cz. Pokusíme se nastavit distribuci tak, aby Vám byl časopis k dispozici.

Vydavatel:

ANTECOM s.r.o., Blatenská 2166/7, 148 00 Praha 4
IČ: 2836 2926, produkce@antecom.cz, www.antecom.cz

Redakční servis: +420 602 313 176

Šéfredaktorka: PhDr. Jana Jenšíková, jednatelka společnosti ANTECOM, vydavatelství časopisů TRADE NEWS, AGE a TECH EDU

Redakce: Mgr. Miloslav Jenšík, PhDr. Věra Vortelová, Ing. Martina Hošková, Štěpánka Kotrbová, Ing. Mgr. Daniel Libertin, PhDr. Jozef Gáfrik, CSc.

Grafická úprava: Hana Melčová

Produkce: Mgr. Marek Jenšík

Datum vydání: 10. 12. 2020

Vydáno v Praze jako dvouměsíčník. MK ČR E 20841 / ISSN 1805-5524

Partner:

OPTYS, spol. s r. o.

U Sušárny 301, 747 56 Dolní Žitovice

Tel.: +420 553 777 392, e-mail: skola@optys.cz

Tisk a distribuce: OPTYS, spol. s r. o.

Náklad: 8000 kusů

Foto na titulní straně: Shutterstock

Za obsah inzerce zodpovídá inzerent. Žádné části textu nebo fotografií nesmí být používány, kopírovány nebo jinak šířeny v jakémkoliv formě či jakýmkoliv způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

0 přání

Blíží se Vánoce a s nimi i čas, kdy budeme plnit přání svých blízkých a možná i čekat, že budou splněna ta naše. Schválně, co si nyní přejete ze všeho nejvíc? A je to v souladu s tím, co vám přejí ostatní? Všimli jste si, že i přání podléhají módě, tedy spíš době? V časech válečných a po nich si lidé přejí navzájem především mír, v dobách mírových mír v duši. A jsou léta, kdy v gratulacích dominují „peníze a spousta dárků a nových zážitků“.

Na zdraví se však zapomene málokdy. Minulé roky většinou soupeřilo o první příčku se štěstím. Ovšem letos vede v pelotonu přání naprosto jednoznačně. Dokonce vytlačilo v mnoha případech klasické „S pozdravem“ na konci formální e-mailové komunikace.

V našich končinách má toto přání kořeny nějak hlouběji zapuštěné. Narozeninový popěvek „Živijó“ je toho důkazem. A i když ho mnohde vytlačilo světové „Happy Birthday“, tento rok je opět trendy. Vždyť srbochorvatské „mnoga ljeta, mnoga ljeta, mnoga ljeta, živijó“, tedy stručně přeloženo „ať žije po mnoho let“, které k nám přivezli naši legionáři po první světové válce z fronty, je určitě přáním nás všech. Možná bychom si ho letos mohli netradičně zazpívat i pod vánočním stromkem, co říkáte. Poslední měsíce nás naučily, že věci, které se nám zdály jako samozřejmé, samozřejmostí být nemusejí...

Přejme si tedy zdravé vánoční svátky. Ať máme (nejen) ty dny pohodové, s těmi, které máme rádi, a vzájemně se obdarujeme hlavně úsměvem, pozorností a svým časem.

Jana Jenšíková,
šéfredaktorka

P. S.

A ještě něco. Ať už pod stromečkem nebo jen ozdobenou větvičkou ve váze najdeme cokoli, nezapomeňme projevit svou vděčnost. A taky to, že je vždycky důležitější dávat než dostávat. Ti, kteří to pochopí, dostanou od života ten největší dar.

EPIŠTOLY

O STROMEČKU Z MOSTU SPADLÉM

Co je pro
dobrou partu
jen k zasmání,
může se leckomu
jinému hodit
jako zlomyslný
drb.

To už je drahně let, co v Praze žili, byli, každý na svém usilovně pracovali a spolu sem tam skotačili dva kumštýři kamarádi. Prvního (co do pořadí, ve kterém vstoupí do našeho příběhu), uznávaného malíře a ilustrátora, jsem pro tyto stránky překřtil na Petra.

Druhého, úspěšného spisovatele a dramatika, jsem obmyslel jménem Pavel. Přátelé těch dvou – pokud jsou stále mezi námi, a dorazí-li k nim dnešní vzpomínání – budou i tak okamžitě v obraze. A stran toho inkognita by mi určitě dali za pravdu.

Co je pro dobrou partu jen k zasmání, může se leckomu jinému hodit jako zlomyslný drb. Tak proč tu příhodu šířit i s jejími aktéry? Jména at' zůstanou společným tajemstvím těch, kdo nejlépe vědí, jací ti dva byli poctiví dělníci na vinici Páně. Co vytvořili, je tu ostatně stále s námi. Málo toho nebylo – a pokaždé to stálo za to. A že jim přitom čas od času ujely nohy? Ruku na srdce: komu z nás ne?

Do předvánočního období dávného roku, do kterého vás zvu na výlet proti proudu času, vykročil Petr single, jak se dnes módně říká a píše, často zřejmě i z neznalosti krásného českého slůvka osaměle.

Přítelkyně, se kterou svůj mrňavý byt s o něco větším ateliérem přes chodbu na pražském Starém Městě sdílel v dobrém i ve zlém, se definitivně rozhodla ho opustit právě na prahu adventu. A podle všeho nešlo o úplně nahodilou shodu okolností. Spíše se jí stále naléhavěji vracely vzpomínky na Štědrý večer předešlého roku. A když k nim padlo na váhu ještě pár jeho nových prohřešků...

To bylo tehdy tak: Už pomalu smažila kapra, když si zčistajasna vzpomněla, zdali už má Petr

ustrojený stromeček. Neměl, zato mexický caballero, kterého si právě skicoval, jen promluvit. Jenže o jeho kresbu v té chvíli ani tak nešlo. V krátké rozpravě vyšlo najevo, že stromeček vlastně ani strojit nemohl, protože jej zapomněl koupit.

Chybička se vloudí, ale správný chlap ví, jak se k ní postavit. Petr se bez dlouhých cavyků hodil do kabátu a vyrazil do akce. Odpoledne pokročilo, pomalu se začalo smrákat. Většina ohrádek se stromečky už zela prázdnotou. Nevzdal to, hledal další. Jenom se mu jako na potvoru nemělo postavit do cesty tolik stánků se svařákem, grogem a bůhví, s čím ještě.

Ať to neprotahujeme: nakonec kdesi jakési koště přece jen sehnal – jenže domů s ním dorazil až na Boží hod kolem poledne. Vysvětlovat to se ani moc nepokoušel. Věděl, kdy je knokaut.

Zkrátka, když se rok s rokem sešel, lámal si Petr hlavu nad problémem, co s blížícím se svatvečerem. Štědrý den se kvapem řítí k polednímu, ženatí kamarádi byli tou dobou už na cestě domů nebo někam na chalupu. Bankomaty tehdy ještě nebyly ani hudbou budoucnosti. A kdyby nakrásně – kdoví, jestli by v té chvíli měl na kontě co k vybrání.

Ale pozor, byl tu přece nedávno šťastně rozvedený Pavel! Petr tedy nahodil drát, jak se říkávalo v předmobilní éře, a setkal se s nadšenou odezvou: „Hochu, voláš jak na zavalanou! Nemůžu mezi lidi, kejchám tu a prskám... Musíš zajít! Mám tu lahev kompletního vizoura. Teda kromě jinýho.“

Spisovatel žil v domě až kdesi u Strahovského kláštera. Malíř by jindy měl úplně opačnou představu, kdo z nich by měl za kým zajít, ale

na jedné straně tu byla jeho prázdná kapsa a na straně druhé plná lahev, byť dost na kopci. Souhlasil. Leč protistrana hned stupňovala požadavky: „Hele, a přines nějaký malej smrček nebo tak něco. Co ti to udělá? Když jsou ty Vánoce.“

Petr později vždy tvrdil, že už od samého začátku mu vánoční stromek pro dva staré mládence (vlastně zase ne až tak staré, ale mládence už také ne) připadal jako blbost. Pavel jeho námitky nebral. A jak už měl uputo, nedal se zastavit, ani když kamarád kápl božskou, že na stromek nemá. „To neřeš. Přece jsem říkal, že jsem tyhle dny zrovna bohatěj. Kdyby mi bylo líp, skočím pro něj sám. Prachy ti dám. Na poezii Vánoc má nárok každý. Dokonce i matlalo, jako jsi ty.“

Malíř tedy vyšlapal na Strahov, vypil cloumáka na setkání, potom ještě jednoho do druhé nohy, třetího a čtvrtého jen tak mezi řečí. Čas utěšeně utíkal. Když se konečně zvedl, už mu nepřišlo nikterak divné, že se právě teď má sebrat a vyrazit zpátky do města kvůli nějakému stromčeku. Se dvěma stovkami od spisovatele (tenkrát to byl obnos, s nímž už se dalo něco podniknout) dokonce sám iniciativně navrhl, že koupí také něco k zakousnutí.

Jak řekl, tak udělal. Krabici plnou chlebiček pořídil hned na Malé Straně. Se stromkem už to bylo horší. Narazil na pár míst, kde je ještě doprodávali, ale výběr už byl podle toho. To stánkaři s všemožnými drinky měli onačejší zásoby. Od jednoho k druhému dorazil až

kamsi do Libně, kde konečně přišel k čemusi na letmý pohled podobnému borovičce.

Večer se blížil, stánkaři jeden po druhém balili, ulice se pomalu ale jistě vyprazdňovaly. S tmou začalo přimrzat. Byl čas vydat se na zpáteční cestu. Kamarád čekal!

Sám a sám uprostřed Libeňského mostu, kterým jen jednou či dvakrát projela poloprázdná tramvaj, nad řekou, ze které táhla krutá zima, Petr náhle procitl z lihové euforie a po chvilce úporného přemýšlení si položil dvojitou otázku. Co tady vlastně dělám? A jak jsem se sem dostal? K jeho cti je třeba říci, že na to posléze přišel.

„Ty vole,“ oslovil nepřítomného, „ty si mě pošleš pro stromček a sám se rozvaluješ v teplíčku a vymlaskáváš si vizouru.“ Na chvilku se odmlčel, aby něco promyslel. „Teda jestli už jsi ho nepotrestal.“

Ještě chvíli tak postál. Pak hodil stromek do Vltavy, zkoušel chlebičky a beze spěchu došel ke stanici tramvaje na Staré Město.

Ti dva chvíli trucovali a potom si to vzájemně odpustili. A poslání příběhu? Co třeba, že Vánoce by se mohly – kdyby na to přišlo – obejít bez dáreků, bez stromčků, docela určitě bez všemožných petard a ohňostrojů. Ale hlavně a především: toho magického večera by nikdo neměl být sám. Od toho jsme tu přece my ostatní.

Text: Miloslav Jenšík

Foto: Shutterstock

Toho
magického
večera by
nikdo neměl
být sám.
Od toho jsme
tu přece my
ostatní.

Marek Orko Vácha: Život není biologická náhoda, **ale pokus o umělecké dílo**

„Kdyby byl tvůj život bílé plátno, tak každé slovo, které vyslovíš, a čin, který uděláš, je tah štětcem. Snaž se, aby ten obraz byl co nejkrásnější,“ říká Marek Orko Vácha, s nímž jsme si povídali o Vánocích v Antarktidě, mezilidských vztazích, pravdě a lži, potřebě globálního etického systému a úskalích současné vědy.

Asi všichni letos vzpomínáme na tradiční Vánoce a ty nadcházející vyhlížíme s trochu smíšenými pocity. Jaké Vánoce byly ve vašem životě nejkrásnější?

Nikdy nezapomenu na ty, které jsem slavil v letech 1997 a 2000 v Antarktidě. Vánoční svátky jsem tehdy trávil jako účastník expedic na základně Eco Nelson a naši kolegové ze „sousední“ chilské polární stanice mě – jako široko daleko jediného katolického kněze – pozvali, abych u nich, v nejjihnější kostelíku na světě, na ostrově krále Jiřího, na Štědrý den odsloužil mši svatou. Asi po čtyřech hodinách plavby na člunu na sto kilometrů vzdálený ostrov na mě čekalo padesát Chilců, jimž jsem v dojemné, až patetické atmosféře nedokonalou španělštinou odsloužil vánoční bohoslužbu. Tehdy se na těchto stanicích dodržoval po celý rok „suchý zákon“, ale Štědrý den byl výjimkou. Po sváteční večeři následovala za doprovodu kytar a zpěvu španělských a chilských písní veselice.

Tak to věřím, že na takovou mši se nezapomíná. A jak trávíte Vánoce tady v Česku?

Mám sice spoustu příbuzných, přátel a kamarádů, kteří mě zvou ke štědrovečernímu stolu, ale na Štědrý večer jsem nejraději sám a moc se na to těším. Myslím si, že 24. prosinec je nejdůležitější událostí v rodině, kdy se upevňují vzájemné vazby mezi blízkými, kteří se obdarovávají a věnují si vzájemně čas. Je to zvláštní chvíle, kdy mají být její členové spolu a neprovozovat žádnou „charitu“. Zajímavé je, že Vánoce slavíme všichni, bez ohledu na to, v jakém žijeme nebo nežijeme náboženském kontextu.

Když odsloužím půlnoční mši vánoční, shromáždí se u mě na faře v Lechovicích věřící, nezávazně si povídáme, popijíme svažené víno a kolem druhé hodiny se rozejdeme do svých domovů.

Nevadí vám, že v poslední době jsou Vánoce spíš svátky komerce?

Asi vás překvapím, ale nehledím na předvánoční davy u pokladen s despektem. Vždycky mě pohled na ně naplňuje radostí, protože nakupují dárky svým blízkým, které mají tak rádi, že jim stojí za to vystát fronty a zaplatit někdy i hodně peněz, aby jim udělali radost.

V oslavách se totiž skrývají ještě další dva momenty. Za prvé výsměch veškerému workoholismu. Člověk nežije proto, aby pracoval, ale pracuje, aby žil. Cílem člověka není upracovat se

k smrti, i když práce je významným prostředkem seberealizace. Za druhé jsou přitakáním životu, protože vždy, když slavím, nejsem sám. Na svátky zveme širší rodinu a přátele, slavnostně se oblékáme, servírujeme slavnostní pokrmy, obdarováváme oslavence, bavíme se o nezávazných tématech, o Vánocích se díváme na pohádky a takzvaně nic neděláme. Tak těmto chvílím přiznáváme důležitost.

Tímto přístupem ale jdete proti současnému paradigmatu, jímž je honba za co nejlepším výkonem.

Současný trend představuje druhý extrém. Třeba židovský šabat připomíná věřícím, že po šesti dnech práce má následovat sedmý den klidu, kdy se zastavím, nic nedělám, jenom jsem, spíš mlčím a naslouchám, než mluvím. V tom se přece skrývá velká moudrost!

Psychiatr a spisovatel Max Kašparů připomněl v jednom rozhovoru pro náš časopis, že postupně ztrácíme schopnost rozlišovat mezi dobrem a zlem, krásou a ošklivostí, pravdou a lží. Selhala rodina, škola nebo společnost?

Asi všichni dohromady, ale největší podíl na tom nejspíš nese rodina. My, kteří jsme byli vychováni v laskavém prostředí harmonické rodiny, si ani neuvědomujeme, jaký poklad jsme od rodičů dostali. Říká se, že některé věci jsou dovolené, jiné zakázané a pak jsou takové, které se nedělají.

Důvěra je mravní i ekonomický faktor

V posledních desetiletích jsme si vytvořili systém globálního byznysu a obchodu a naivně jsme si mysleli, že přinese všem blahobyt. Opak je pravdou. Na Západě většina lidí více ztrácí, než získává. Současná pandemie prohloubila krizi hodnotovou a k tomu všemu se ještě dovídáme, že genové inženýrství již dokáže relativně snadno a levně upravovat genetickou informaci člověka. Není na čase vytvořit a přijmout pravidla globální etiky?

Nějakou globální etiku bychom určitě měli mít. Medicína si toto dilema, byť zatím nedokonale, vyřešila tzv. čtyřmi principy lékařské etiky. Jsou jimi nonmaleficence (neškodit), beneficence (konat dobro), princip autonomie a princip spravedlnosti. Jejich vymezení je zatím natolik volné, že v případě konfliktu stejně přesně nevíme. Svým

My, kteří jsme
byli vychováni
v laskavém
prostředí
harmonické
rodiny, si ani
neuvědomujeme,
jaký poklad
jsme od rodičů
dostali.

Začněme tím, že nebudeme lhát ani krást.

studentům však zdůrazňuji, že nikdo nemá právo během jejich pracovní doby po nich chtít, aby lhali. A na začátku studia jim dáváme podepsat etický kodex, jímž se mimo jiné zavazují, že nebudou opisovat.

Čím bychom mohli začít jako jednotlivci?

Třeba tím, že se shodneme na tom, že nikdo v naší republice nebude lhát ani krást. A když bude politik přistižen při lži, z funkce odstoupí. Vzájemná nedůvěra, která je v naší společnosti

velká, není jen otázka mravní, ale prodražuje i fungování ekonomiky.

V čem spatřujete největší současnou hrozbu absence globální etiky?

V editaci DNA pomocí systému CRISPR-Cas9. Před pěti lety ji komise pracující pro CIA identifikovala jako jeden ze šesti největších bezpečnostních problémů pro planetu. Když v roce 2018 vyšlo najevo, že Číňan Che Ťien-kchuej upravil genom dvojčat ještě v embryonální fázi, což zna-

Antarktida je poslední země. Jet dál už na této planetě nejde. Poslední země, kde je ticho. Poslední země, kde ještě člověk nevystřelil na člověka. Poslední země, která ještě nepatří žádnému státu. Poslední země, kde se ani zvířata ani ptáci ještě nebojí člověka. Staří polárníci vyprávějí, že na jih od šedesáté rovnoběžky přestávají platit ekonomické a politické zákony. Poslední země, kde lidé ještě musí spolupracovat, aby přežili, bez rozdílu filosofických, politických nebo náboženských přesvědčení.

Marek Orko Vácha

mená, že všechny změny se přenesou do dalších generací, vyvolal ve světové vědecké komunitě velkou obavu. Podle ovíedské Úmluvy o lidských právech a biomedicině z roku 1997, kterou podepsalo 29 evropských států, včetně ČR, se genetické úpravy povolují jen z důvodů diagnostických, preventivních či léčebných a jen tehdy, když nebude změněna DNA žádného příslušníka další generace. S čínským experimentem toto kompromisní tabu padlo a nikdo si ani nemůže být jist, zda nedošlo i k dalším podobným pokusům.

Proto letos v září vydali Američané publikaci, v níž vyzývají svět, aby se zformulovala globální pravidla hry pro editaci DNA. Současně navrhli, aby se podobné zásahy dělaly jen u dědičných chorob a jen u embryí, která v sobě obsahují závažnou mutaci jen jednoho genu. V rámci iniciativy rovněž vyzvali ke zřízení mezinárodního panelu, jenž by nad touto oblastí vědy dohlížel.

Dovedu si představit účinnost podobných projektů lokálně, ale na globální bázi? V poslední době nás hodně pálí výrazné klimatické změny a dopady ničení přírody. Jsme možná první civilizace v dějinách, která nedokáže většinu toho, co vyrobí, zrecyklovat nebo dostat zpět do přírody. Přesto věříte, že dokážeme přestat prosazovat partikulární zájmy a pokusíme se odvrátit hrozbu environmentální katastrofy jako lidská entita společně?

Věřím a vycházím z vlastní zkušenosti. Když jsem v osmdesátých letech minulého století jako gymnazista a člen nelegálního skauta pozoroval, jak vznikají různé environmentální aktivity a skupiny ochránců přírody mládeže, z nichž potom třeba vzešlo zařízení pro environmentální vzdělávání Lipka, které v Brně založil pedagog a ekolog Aleš Máchal, řada lidí říkala, že jejich stoupenci jsou blázni, protože v člověku nakonec zvítězí jeho egoismus. A vidíte. V současné době je environmentální výchova běžnou součástí vzdělávání a ekologie tvoří již léta větší či menší součást programů politických stran.

Etika na českých školách

Zkraje roku jsem četla, že se podílíte na přípravách projektu etického vzdělávání na základních a středních školách. Jak jste daleko?

Není to má myšlenka, byl jsem přizván ke spolupráci. Projekt má být určen pedagogům základních a středních škol, ale jeho přípravy zkomplikovala pandemie.

Jak se učí etika na 3. lékařské fakultě UK, kde jste přednostou Ústavu etiky a humanitních studií?

Výuku koncipujeme tak, že prochází jako jakýsi komín jednotlivými ročníky a na přednáškách a seminářích se snažíme propojovat etiku s deskriptivními fakty a technickými dovednostmi, s nimiž se studenti seznámili v jednotlivých oborech.

Další důležitou linií přípravy je identifikace argumentů. Nezávisle na osobním stanovisku uvádíme fakta pro a proti a přibližujeme medikům legislativu v jednotlivých zemích, která se může významně lišit, jak nyní vidíme třeba v Polsku. Ale pokud má být legislativa dobrá, měla by zohledňovat většinové mínění společnosti.

Studenti jsou často překvapeni, jak diametrálně odlišný názor na tentýž problém mohou mít jejich spolužáci, a začínají na něj nahlížet i očima protistrany. Nejvíce nás těší, když ze semináře odchází dvacet studentů a vyučující s jednadvaceti různými názory a ještě v tramvaji o problémech diskutují.

S Markem Orkem Váchou si povídala Věra Vortelová

Foto: Shutterstock, Markéta Zelenková a archiv M. O. Váchy

Mgr. et Mgr. Marek Orko Vácha, Ph.D.

Pedagog, kněz, teolog, přírodovědec, spisovatel a skaut. Působí jako přednost Ústavu etiky a humanitních studií na 3. lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Specializuje se na otázky evoluční biologie, lékařské a environmentální etiky. Vystudoval obor molekulární biologie a genetika na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Zúčastnil se dvou expedic do Antarktidy (1997 a 2000). Je autorem řady odborných i populárně naučných článků a knih, z nichž Poslední země: Antarktida pojednává o jeho pobytech na Jižních Shetlandách.

<

Marek Orko Vácha miluje přírodu a je nadšený cestovatel. Asi nejvíce mu učarovala Antarktida

Zpívání v Podkrušnohoří aneb Cesta za Zpěváky českého nebe

▼
Klášter v Oseku

Přiznám se, že dokud jsem se nesetkal s profesorem Miroslavem Košlerem (+2016), tak mne sborový zpěv moc nebral. Až díky němu jsem poznal, jaký je to celonárodní fenomén. Lidé, kteří často nemohou nalézt společnou řeč, jsou z různých sociálních vrstev, se sejdou, aby si společně zazpívali. Tehdy jsem si uvědomil, že často leckde vznikl pěvecký sbor jako forma společenského angažmá dříve než fotbalové mužstvo.

To mne přivádí ke vzpomínce na mého dědu, který se vydal po Velké válce posílit český živel na Těšínsko. Zažil tam všechno to národnostní handrkování i konečné stanovení demarkační čáry a v roce 1938 také vyhnání, i když nikoliv od Němců, ale od Poláků. Nicméně z jeho vzpomínek vyplývalo, že záchytnými prvky těchto pi-

onýrů byl Sokol, Československá církev, pěvecký sbor a ochotnické divadlo. To zpívání mu vydrželo i po návratu do vnitrozemí do jeho rodného kraje a do rodné vesnice babičky, což byla Dvořáková Vysoká. A tam se ukázalo, jak kolektivní zpívání dokáže zklidnit hladinu adrenalinu a emoce.

Vánoce jako svátek sborového zpěvu

Blíží se vánoční čas, který je svátkem sborového zpívání. Začíná to už u malého rodinného sboru kolem vánočního stromku, pokračuje často o půlnoční v blízkém kostele, kde sice obvykle bývají secvičené sbory či sborečky, ale není-li nic takového k dispozici, vystačí si i sami návštěvníci. Zpravidla zazní-li známé tóny varhan, nasadí první odvážlivec a při druhé sloce se – sice trochu váhavě – přidávají ostatní. Když příběh Spasitelova zrození dospěje ke sloce poslední, tak už i v malém chrámu zní vánoční hymnus mohutným sladěným mnohohlasem.

Jak se na tyto sváteční dny připravují ti, kteří se sborovým zpěvem zabývají nejen příležitostně, ale věnují mu všechny volné chvíle? Pro odpověď na tuto otázku se vydáme do severozápadní části našeho pohraničí. Na rozdíl od té „mé“ západočeské byla a mnohde ještě je v horší situaci, protože kromě odsunu ji navíc postihla povrchová těžba a elektrárenská proměna krajiny. Ale přesto zde jsou lidé, kteří vyhledávají zpřetrhané kořeny kulturních tradic, na něž navazují. Podobně jako u nás na západě mají tradiční kulturní centra. Lázně a klášter. Lázně v Teplicích, klášter v Oseku.

A tak naše předvánoční pouť míří za Spojenými sbory Podkrušnohoří. To jsou sbory z Teplic, Mostu, Sokolova a blízkých míst. Lídrem tohoto sborového hnutí je Collegium hortense z Teplic. Všechny jsou amatérské, avšak s odborným vedením. Interpretačně se podílely na řadě významných akcí, ať už to byl Koncert pro kardinála (2017) v pražském a mosteckém provedení nebo řada koncertů v listopadu roku 2019 při oslavách 30. výročí svatořečení Anežky České v Římě. Naším průvodcem je Jan Zástěra, umělecký vedoucí souboru Collegium hortense.

Měl jsem v úmyslu představit čtenářům Spojené sbory Podkrušnohoří, ale zjišťuji, že lidé jsou sice stejní, avšak působíte pod novým názvem Zpěvníci českého nebe. Jak, kdy a proč došlo k této proměně?

Kdybychom představovali jednotlivé zpěváky nebo třeba i celé sbory, které se obou projektů účastní, opravdu bychom měli zjednodušenou práci. V mnoha případech jsou to titíž lidé. Ale i když oba projekty takto opticky splývají, jedná

^
Jedno z vystoupení
Zpěvníků českého nebe

Řadu let zasedal v tom, čemu dnes říkáme obecní zastupitelstvo, ale tehdy to byl místní národní výbor. Scházeli se u Cempírů v hospodě a po nějakém tom pivku s prckem rumu si šli mnohdy po krku. Když měl děda pocit, že už je to příliš krvelačné, bacil tesařinou utvářenou dlaní do stolu a s úsměvem od ucha k uchu pravil: „Tak kterou si dnes zazpíváme?“ A bylo, jak se říká, vymalováno. Půllitry už nemířily na hlavy spolustolovníků, brunátné tváře získaly pokornější barvu a po dalším doprckovaném pivu byl z toho chaosu pěkně sladěný pěvecký sbor. A tak se hospodou rozléhala třeba česká lidová Na břehu Blанице, přičemž na slova „jedni jako druzí, sedláci, podruzi, na hřbitově budou spát“ kladl děda zvláštní důraz.

Dirigent a sbormistr Jan Zástěra „v akci“

Scénické provedení komické opery Vepřové schizma souborem Collegium hortensis v cisterciáckém klášteře v Oseku u Duchcova

Z vystoupení ve Vatikánu

se o dvě rozdílné platformy. Každá má svůj vlastní prostor i účel.

Spojené sbory Podkrušnohoří vznikly zhruba před deseti lety s myšlenkou vytvořit příležitost k setkávání a spolupráci zpěváků z různých pěveckých sborů Ústeckého kraje. Aby to setkávání nebylo samoúčelné, přišli jsme s konkrétními projekty zacílenými na historickou i současnou hudbu z regionu. Snažili jsme se zpěvákům představit repertoár, s kterým by jinak nepřišli do styku, a pak také zrealizovat některé velké projekty, na něž by jeden sbor sám nestačil.

Tento druhý důvod měl ve vínku i vznik sboru Zpěváci českého nebe. Mnoho členů Spojených sborů Podkrušnohoří, které společná práce bavila, se pustilo i do tohoto projektu, ale připojilo se také hodně dalších z celé republiky, včetně Moravy. Na této platformě se v různých velkých i komorních sestavách věnujeme provádění hudby oslavující české světky a patrony. Především to byly koncerty s Hudbou Hradní stráže a Policie ČR, ale nakonec také několik akcí komorního stříhu. Zpěváci českého nebe vloni také vyrazili reprezentovat Českou republiku a její duchovní odkaz do Říma a Vatikánu v rámci oslav výročí svatořečení Anežky České.

V úvodu jsem slíbil, že se dozvíme, jak se sbory připravují na advent a na Vánoce v letošním, poněkud „vykloubeném“ roce.

Bohužel v aktuální situaci není možné nic plánovat. Všechny adventní koncerty a vystoupení, s nimiž jsme ještě v létě počítali, jsou zrušené. Nikdo neví, jak dlouho daný stav potrvá.

Aktivita sborů je na nule, zakázána jsou vystoupení, nemůžou se konat zkoušky, a tak se ani nelze připravovat na dobu, kdy restrikce třeba už nebudou tak přísné.

My jsme se rozhodli podržet jediné dvě velmi tradiční akce a zrealizovat je, jakýmkoliv způsobem to bude možné. V předvečer první adventní neděle se vždy koná Adventní koncert Ústeckého kraje. Je to jedna z nejvděčnějších a nejnavštěvovanějších akcí, které pořádáme. Podle aktuálních pravidel se zatím zdá, že pokud omezíme pěvecký sbor na čtyři sólisty a orchestr na smyčcové kvinteto a nepozveme do chrámu žádné „živé“ posluchače, ale jen tři kameramany, kteří zajistí online přenos, pak by se koncert mohl v této okleštěné formě konat i letos. Přesto je dost dobře možné, že se situace změní a nebude možné ani to.

Druhou akcí, o níž doufáme, že ji bude v nějaké formě možné uskutečnit, je půlnoční bohoslužba na Štědrý večer. Aktuálně, kdy jsou bohoslužby zakázány, je to spíš jen zbožné přání, ale třeba už bude líp.

Většina sborů mívá před vánočními svátky každoročně nabito. Koncerty střídají vystoupení na bohoslužbách, na předvánočních trzích, konají se různé večírky. Letos bude asi nezvykle mrtvo a myslím, že na všechny sborové zpěváky ta podivná, mimořádná prázdnota teprve dolehne.

Nejen sbory, ale i vy osobně v roli sbormistra jste si vyzkoušeli vystoupení v situaci restriktivních opatření při Národní svatováclavské pouti ve Staré Boleslavi. Víme, že se zúčastňujete každý rok, a to nejen jako

sbormistr, ale také jako dirigent Hudby Hradní stráže a Policie ČR. Tentokrát bylo vystoupení bez orchestru, před početně omezeným auditoriem a počasí ještě svádělo minimálně k melancholii. Jaký to byl prožitek?

Vládní omezení v tu dobu teprve začínala platit. Nicméně sami jsme zvažovali, jak zodpovědně by bylo natěsno, hlavu na hlavě, shromáždit na relativně malé pódium přes stovku interpretů. A tak jsme byli postaveni před Sofiinu volbu, jestli oželeť sbor, anebo orchestr. Nakonec se o doprovod bohoslužby postarali zpěváci „a cappella“ v tom nejvládnějším slova smyslu, orchestr zůstal doma a po mnoha letech měl volný svátek sv. Václava.

Zpěváci opravdu mohli z pódia sledovat polo-prázdné náměstí v pošmourném počasí, které chvílemi přecházelo v dešť. Všechny okolnosti dohromady vyvolávaly pocit, že se časy mění a že bude zle. Přesto nás ještě nikoho nenapadlo, že týden nato bude zpěv zakázán z oficiálních míst.

Za normální situace realizujete během roku řadu projektů. Které aktivity jste kvůli epidemii museli odložit nebo zrušit?

Upřímně řečeno téměř všechny veřejné výstupy vzaly zasvě. Na začátku roku jsme se pustili do práce a příprav nových projektů, přišla ale první vlna. Pořadatelé i my jsme akce zrušili nebo přesunuli na podzim. Postupné uvolňování se totiž potkalo s koncem sezony a s prázdninami. V září jsme se ještě nezačali pořádně scházet na zkouškách, a už se ukazovalo, že bude znovu problém. A nyní jsme po uši v druhé vlně, přesunutá akce

jsou znovu zrušené a bůhví, kdy budeme moci zase začít normálně pracovat.

V prázdninovém intermezzu se nám ovšem podařilo zrealizovat tři natáčecí projekty, takže se přece jenom nějaká nová hudba k posluchačům dostane. V první řadě je to kantáta o Zdislavě z Lemberka s názvem Já vládnu pouze láskou. Sv. Zdislava má letos 800. výročí od narození, plánovaly se velkolepé oslavy a my jsme chtěli s textařem Jendou Matouškem přispět touto novou kompozicí. Koncerty plánované na jaro i na podzim byly zrušeny a stejně tak se nám nepodařilo zrealizovat zamýšlený krátký televizní film s TV Noe postavený na tomto hudebním díle. Nakonec jsme ale se sborem, sólisty a smyčci natočili alespoň hudbu, která nyní vychází na CD a je možno se s ním seznámit na www.ceskenebe.cz.

Dalším projektem byl Saltus Taranis, bezmála půlhodinová symfonická báseň, kterou jsem věnoval Českému středohoří a natočil začátkem září se Severočeskou filharmonií Teplice. Ta je k poslechu na www.saltustaranis.cz a vyjde až s dalšími básněmi, na něž se chystáme v příštích letech. A abychom nezůstali nic dlužní historické hudbě, máme z léta rozpracovaný natáčecí projekt s velice zajímavým cyklem klavírních sonát Jakoba Trautza. Pokud se jej nyní podaří dotáhnout, někdy na jaře by mohlo vyjít další krásné album v rámci edice Hudba oseckých cisterciáků.

Text: Martin F. Fabík

Foto: Vojtěch Hlávka, Martin Honzák, ReNi Creative; archiv Hudby Hradní stráže a Policie ČR

Plk. Mgr. Jan Zástěra

Severočeský skladatel, dirigent a sbormistr, který se věnuje duchovní i světské hudbě. Autor rozsáhlých mešních cyklů, oratorií, dvou symfonií či několika komických oper. Pochází z Oseka na Teplicku, kde v tamějším klášteře jako žák začínal se svou hudební tvorbou. V současnosti žije v Teplicích. Vystudoval sbormistrovství u prof. Miroslava Košlera a chrámovou hudbu. V roce 2008 nastoupil jako dirigent k Hudbě Hradní stráže a Policie ČR, kde působí dodnes. Většina jeho tvorby se svými náměty vztahuje k podhůří Krušných hor. Navazuje tak na tamní bohatou hudební tradici, kterou se zabývá i jako badatel. Je držitelem výročních cen OSA za rok 2018 jako nejúspěšnější skladatel vážné hudby i jako autor vážné skladby roku 2018 (oratorium Korunovace českých králů). Je autorem Římské mše, kterou zkomponoval a provedl v roce 2019 při oslavách jubilea svatořečení sv. Anežky České v Římě.

Tomáš Duda:

Pro život je nejdůležitější vybrat si, čemu budeme věnovat svůj čas

Tomáš Duda je violista a dlouholetý člen Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK. Kromě orchestrální hry se však věnuje také komorním projektům a předává zkušenosti mladým generacím. Vyučuje hru na violu a komorní hru na Gymnázium a Hudební škole hlavního města Prahy, připravuje adepty ke konkurzům včetně výuky orchestrálních partů. A právě o výuce mladých hudebních talentů jsme si s ním povídali, neboť jeho žáci se stávají členy prestižních českých orchestrů. Ale také o tom, jak mu chybí diváci v sále.

Proč je pro hudebníky tak důležité živé publikum?

Vnímám koncert jako završení naší práce, živé publikum je součástí uměleckého procesu. Celá naše práce – příprava, cvičení, zkoušky – dostává smysl až s publikem. Publikum je nenahraditelné i tím, že spoluutváří atmosféru při živém provedení a tu si nemůžete pustit ze žádné nahrávky. Naši posluchači to vědí, proto k nám na koncerty chodí.

Jste člen orchestru FOK a pedagog, vaše manželka pracuje jako lékařka v Motole. Máte tedy doma možnost porovnat situaci přetížených lékařů se situací ve školství a v kulturním sektoru, kde je činnost v podstatě paralyzována vládními opatřeními. Jak probíhá život ve vaší domácnosti?

Moje žena do druhé vlny skočila po hlavě, pracuje opravdu od rána do večera, neboť prvního října se ujala funkce primárky kliniky dětské psychiatrie. Samozřejmě i tam je nyní potřeba poskytovat péči pacientům, kteří jsou pozitivní na koronavirus, což je organizačně mnohem složitější. Já se jí to snažím ulehčovat tím, že ji už od března denně vozím do práce, aby nemusela jezdit MHD, tedy ušetřila čas a minimalizovala kontakty kromě těch pracovních.

Ted' sice koncerty nemám, ale minimálně dvě hodiny denně cvičím na violu, věnuji se synovi a hodně času mi zabere online výuka. A to nejen na Gymnázium a Hudební škole hl. m. Prahy. Na jaře vznikla Virtuální akademie FOK, kde mi přibýlo dalších osm studentů, takže denně poskytuji individuální hodiny a konzultace. Je to náročné, byl jsem zvyklý při výuce hodně hrát, ale teď musím mnohem víc mluvit.

Jaký význam podle vás má výuka hry na hudební nástroj pro ty, kteří se nechtějí stát profesionály?

Hra na hudební nástroj zapojuje prakticky všechny oblasti mozku najednou, zejmé-

na vizuální, sluchovou a motorickou oblast. A stejně jako jakékoliv cvičení i disciplinované a strukturované provozování hudby posiluje nejen jednotlivé mozkové funkce, ale celkovou mozkovou činnost. Existuje množství vědeckých studií, které dokazují, že děti, které se vzdělávají v hudbě, se stávají bystřejšími, cvičí paměť a dokáží si obvykle i lépe poradit s nelehkými životními situacemi, protože jsou zvyklé pracovat s emocemi. Můj syn například výborně hraje na klavír, získal ceny na několika mezinárodních soutěžích. Od dětství jsem s ním každý den cvičil a vedl jsem ho k tomu, aby ho hudba bavila a měl ji rád, což se podařilo. Sám si vybral, že bude mít jinou profesní cestu, a já jsem ho nikdy nenutil, aby se stal profesionálním hudebníkem. Myslím si, že tak je to správné.

Nemůžete zpívat? Tak poslouvejte!

Co by podle vás bylo vhodnou náplní hudební výchovy na základních a středních školách za pandemie koronaviru, kdy je výuka omezena nebo převedena na vzdálenou formu?

Všem svým studentům a žákům doporučuji poslech. Na ten většinou při plném školním provozu nebývá moc času, ale přitom je v roz-

voji hudebního vnímání strašně důležitý. Obvykle dám svým studentům na výběr – pošlu jim ukázky hudby různých stylů a období – a potom s nimi prohlubuji jejich znalosti v tom, co je zaujme, co se jim líbí. Člověk se diví, jak rychle děti získávají k hudbě vztah, a místo toho, aby hrály hry v telefonu, se aktivně zajímají o klasickou hudbu.

S jakým základem k vám obvykle přicházejí studenti, kteří se chtějí stát profesionálními hudebníky?

Většinou se hlásí talentované děti, které již absolvovaly výuku hry na hudební nástroj na základní umělecké škole. Některé z nich využívají možnost konzultace před přijímacími zkouškami. Děti, které se k nám dostanou, mají předpoklady k profesionální hudební dráze, ale zároveň získají všeobecné vzdělání, které jim umožní se uplatnit i mimo hudební profesi. Chtěl bych v tomto ohledu vyzdvihnout studium Gymnázia a Hudební školy hl. m. Prahy, podle mě je to unikátní spojení víceletého gymnázia s rozšířením hudební výuky na úroveň srovnatelnou s konzervatoří. Nejlepší absolventy každoročně doprovází Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK na absolventských koncertech v Rudolfinu či ve Smetanově síni Obecního domu.

^

Koncert Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK ve Smetanově síni Obecního domu v Praze

**Celá
naše práce
dostává smysl
až s publikem.**

>

Tomáš Duda se svou ženou Ivou, která je primářkou kliniky dětské psychiatrie v pražské nemocnici v Motole, a synem Tomášem. Ten studuje osmileté Gymnázium Nad Alejí, výborně hraje na klavír, jezdí na kole a věnuje se sportovní střelbě

Viola nejsou větší housle

Učíte hru na housle a na violu. Viola je nástroj specifický tím, že se na ni nezačíná rovnou, ale studenti na ni přecházejí z houslí. Čím se liší výuka hry na violu od houslí a jak studenty připravujete na změnu nástroje?

Na to, aby děti mohly hrát na violu, musejí mít dispozice. Technika a postavení ruky se buduje od malička na houslích a přechod se plánuje podle toho, jak dítě roste, například jak má dlouhé prsty. V dnešní době už existují i dětské violy, několik nástrojů na škole máme k dispozici. Další možností je na přechodné období natáhnout na housle violové struny. Samotný přechod je otázkou několika týdnů či měsíců – děti se musí například naučit číst noty v altovém klíči a zvyknout si na jiné ladění.

Jak připravujete studenty na sólové, komorní i orchestrální hraní?

To je těžká otázka, odpovím trochu z jiné strany. Jiří Kout, bývalý šéfdirigent Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK, říkal: „Orchesterální hra je komorní hra.“ Myslel tím, že orchestrální hráč musí nejen umět svůj part, ale musí vnímat všechno, co se děje kolem něj. Když hrajete v kvartetu nebo triu, přirozeně se soustředíte na ostatní a snažíte se s nimi splynout. V orchestru je sice mnohem víc hráčů a není možné všechny slyšet dobře, nicméně musíte být neustále ve střehu. Všímat si například, kdy nastupují housle, violoncella, a jak to souvisí s tím, co hraju já. Stejně tak sólista nemůže hrát jen svůj part, ale musí spolupracovat s orchestrem. Samozřejmě že všechny způsoby hry mají svá specifika, na která své studenty individuálně připravuji.

Během pandemie jste podobně jako ostatní školy museli přejít na online formu výuky. Jak konkrétně u vás probíhá a jaké platformy se vám osvědčily?

Snažím se o to, aby výuka probíhala v plném rozsahu. Používám mobilní aplikaci WhatsApp, protože je mezi studenty rozšířená a uživatelsky přívětivá. Kromě online výuky mi studenti přes tuto aplikaci posílají své nahrávky.

Narazil jste na nějaké technické limity?

Po technické stránce jsou limity pro hudebníka jasné: každá aplikace ořezává zvuk, přenos je vždy zkreslený. Nezachytím například jemné nuance tónu. Na online hodinu by měla navázat vlastní nahrávka studenta, na které slyším, co je potřeba doladit. Online výuka je mnohem časově náročnější – jenom poslech a rozbor nahrávek mi zabere třeba dvě hodiny denně.

Virtuální akademie Pražských symfoniků

V úvodu našeho povídání jste zmínil Virtuální akademii orchestrální hudby Pražských symfoniků, kterou FOK inicioval již během jarní vlny pandemie. Vy jste byl velmi aktivním mentorem v rámci tohoto projektu. Jaké jsou vaše zkušenosti?

Distanční výuka probíhala na jaře podobně jako ta, kterou mám se svými studenty z gymnázia, ale zaměřili jsme pozornost na orchestrální praxi. Jsem moc vděčný vedení FOK, že s tímto nápadem přišlo a že jsme ho zrealizova-

li. Aktivní předávání zkušeností mladším generacím považuji za součást našeho povolání. Ve Virtuální akademii FOK byla výuka zaměřena na specifickou oblast, která se za běžného provozu na školách podceňuje: orchestrální party. Studenti na školách hrají etudy, sólové sonáty a koncerty. Přitom většina absolventů konzervatoří a hudebních oborů vysokých škol směřuje do orchestrů, tedy party budou jejich denním chlebem. Studentům, kteří se ke mně na jaře přihlásili, jsem zdůrazňoval, že to je jen začátek, že by ve studiu orchestrálních partů měli pokračovat, a nabídl jsem jim možnost konzultací i po skončení této akademie. Nyní v ní FOK vzhledem k situaci oficiálně pokračuje.

Jaké další možnosti mohou studenti využívat k plynulému přechodu do praxe?

Studenti k nám chodili i v minulosti do orchestru v rámci živé orchestrální akademie, hráli s námi některé koncerty a využívali možnost konzultovat svoji přípravu ve skupině. Já sám jsem se v FOK pravidelně účastnil stáží jako student AMU. Studenti mají možnosti zapojit se v rámci kurzů a studijních pobytů u nás i v zahraničí nebo se stát součástí mezinárodních orchestrů mládeže, navštěvovat hudební semináře a samozřejmě také koncerty. Pro rozšíření této nabídky bych byl rád, kdyby se u nás v FOK podařilo zřídit letní interpretační kurzy pro mladé hudebníky.

Jak se liší současná generace studentů od té vaší? Mají na generační odlišnosti hudebních profesionálů vliv moderní technologie?

Většina studentů jsou osobnosti, které mají své sny a cíle, stejně jako jsme měli my. Rozdíl je v možnostech, jimiž mohou tyto cíle naplnit. Využívání internetu je na jednu stranu velká výhoda – vše se dá snadno najít, například co se týká hudby, je dnes obrovská dostupnost nahrávek. Na druhou stranu internet zneprůhledňuje spousta nekvalitního obsahu. Při nedostatečném vedení se studentům mohou ztratit podstatné informace. Naše generace byla odkázána na osobní zpětnou vazbu od profesorů, které jsme si velmi vážili.

Co byste na závěr rád vzkázal mladým hudebníkům?

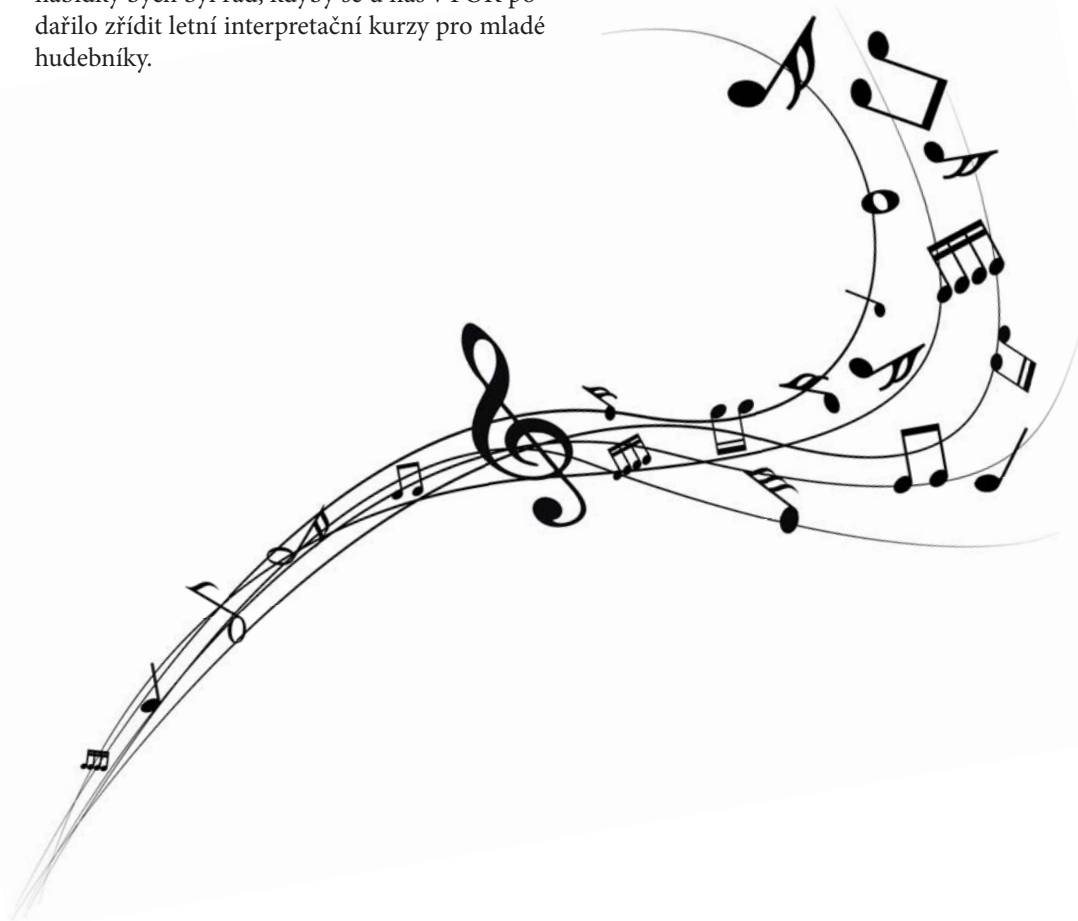
Říkám to i svému synovi: „Musíš si umět vybrat, čemu chceš věnovat svůj čas.“ Jinak bych si přál, aby pracovali, nenechali se odradit, měli hudbu rádi, a pokud by se rozhodli pro hudební dráhu, aby nesešli z cesty.

Text: Tereza Axmannová

Foto: Petra Hajska, Jan Slavík, archiv Tomáše Dudy a Shutterstock

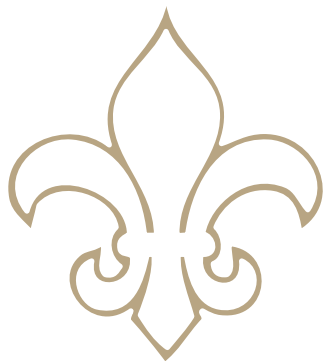
Tomáš Duda vystudoval violu na Konzervatoři Ostrava a pražské HAMU, absolvoval Mistrovské kurzy na Royal Academy of London u členů Amadeus kvarteta, studoval také soukromě u prof. J. Kodůuska z Vlachova kvarteta. Od roku 1991 je členem Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK, kde působí jako zástupce vedoucího skupiny viol. Věnuje se také projektům s renomovanými komorními soubory (např. Talichovo kvarteto, Komorní orchestr pražských symfoniků, Virtuosi di Praga, PKF – Prague Philharmonia, vystupuje jako sólista s českými orchestry v tuzemsku i v zahraničí a je vyhledávaným pedagogem, který pomáhá rozvíjet talent nastupující generaci profesionálních muzikantů.

SKAUT je životní styl

„Když šla naše dcera do první třídy, chtěli jsme ji zapsat do skauta. Bohužel jsme zjistili, že u nás pro ni žádný není a pražské oddíly praskají ve švech a na případně uvolněné místo už stojí dlouhá řada čekatelů,“ vzpomínají manželé Školníkoví. Podobný příběh si jistě prožila a prožije spousta dalších rodin. Oni však nakonec situaci vyřešili tím, že si prostě oddíl založili sami. Jeho kapacitu naplnili během dvou dnů a mnoho dalších dětí zůstalo na čekací listině. Proč je dnes skaut tak populární? A na co se připravit, rozhodnete-li se založit nový oddíl?

Sedm měsíců příprav

Skautské hnutí má do nejmenších detailů propracovanou organizaci a založit si nový oddíl není jen tak, je třeba splnit určitá závazná pravidla. Bylo to pro vás těžké?

Káťa: Ačkoli jsme oba dlouholetí skautští vedoucí, nový oddíl jsme zakládali poprvé, takže i my

jsme si čtyři měsíce zjišťovali, co to vlastně obnáší. Nejdřív se musíte rozhodnout, jestli si založíte vlastní středisko a v rámci něj budete budovat oddíly, nebo oslovíte středisko již existující, aby vás zastřešilo. Provozovat své středisko je samozřejmě spousta byrokracie a my jsme to chtěli pro nás příjemné, dělat skauta s radostí. Tak jsme si řekli, založíme si oddíl a středisko si nějaké najdeme.

Roman: Nebylo to tak jednoduché. Nakonec nás pod svá křídla vzal Bílý los, pražské středisko na Břevnově, které má pod sebou jen čtyři oddíly, s námi pět. Jiné mají třeba osm, ale to už je pro ně totální strop. Ještě předtím, než jsme začali oslovovat střediska, museli jsme ale zajistit, že se budeme mít kde scházet a že máme podporu města.

Místem pro klubovnu to prý snad celé začalo?

Roman: Přesně tak. První konkrétní nápad, že bychom si mohli založit svůj vlastní oddíl, jsem dostal loni v září na akci v místní myslivecké hájovně. Bylo tam moc hezky, kolem příroda, rybníky. No a tam mě to napadlo. To je přece pro skauty jako dělané!

Káťa: Ano, myšlenka přišla manželovi, na procházce se mi svěřil a já jsem říkala, to vůbec není špatný nápad! U nás žádný vhodný oddíl není, nechtěli jsme děti nikam vozit autem a taky pražští skauti, kteří jsou k nám nejbližší, jsou strašně nabití, v každém oddíle funguje třicet dětí a dalších sto jich je na čekací listině. Tak dobře, založíme si vlastní oddíl.

Takže to vlastně nezačalo klubovnou, ale sháněním oddílu pro své vlastní děti.

Roman: Ano, my jsme s Káťou taky oba skauti, a dokonce na jedné skautské akci jsme se poznali, zamilovali se do sebe, a tak nějak nám to

vydrželo už osmnáct let. Skaut nás totiž oba od dětství formoval a my jsme to samé chtěli poskytnout i našim dětem.

Káťa: Máme tři děti a naše nejstarší Rozárka už nastoupila do první třídy, což je právě věk, kdy se nejčastěji do skauta vstupuje. První impulz tedy byl: založíme oddíl, aby naše děti měly skautské vedení, skautského ducha, jako jsme měli my.

Když si to počítám, vychází mi, že od první myšlenky po oficiální datum vzniku oddílu 12. 4. 2020 uběhlo asi sedm měsíců. Co se dělo mezi tím?

Roman: Od září do prosince jsme řešili, jestli do toho půjdeme a jestli nás podpoří město. To se stalo, a dokonce nám jako klubovnu nabídli skvělý prostor, již tradičně pro podobné aktivity využívaný. Pak jsme začali hledat středisko, které by nás zaštitilo. To se povedlo letos v březnu. No a na další schůzi střediska, v dubnu, už odhlasovali, že s naším návrhem souhlasí a oddíl zakládají. S nimi i s městem jsme se rovnou dohodli, že pro děti budeme otvírat od září. Nechtěli jsme začínat někdy v květnu, nabírat děti a za chvíli zavřít kvůli prázdninám.

Děti přemlouvat nemusíme

Konečně se dostáváme k dětem, o nichž to celé je. Jak se vám dařilo členy do oddílu získávat?

Roman: Veřejně prezentovat jsme se začali od června, Káťa napsala článek do místního měsíčníku, že zakládáme skautský oddíl, koedukovaný čili kluci holky dohromady, od první třídy až asi do jedenácti let (tj. vlčata a světlušky). To mělo obrovský úspěch. Téměř naplněný oddíl jsme ale vlastně měli ještě předtím, protože než vyšel ten článek, tak už spousta kamarádů, se kterými jsme se o tom bavili, bylo strašně nadšených a říkali „jo a rovnou už počítej s našima dětma“. Takže než se celé byrokratické kolečko uzavřelo, už jsme měli oddíl téměř plný. A čtyřicet dva dalších dětí čeká, až se uvolní místo.

Káťa: Chtěli jsme jen jeden oddíl, abychom všechno v klidu zvládli. Pro něj jsme si dali strop patnáct dětí, ale když jsme pak viděli ten obrovský zájem, tak jsme si řekli, že to bude dvacet. Tohle jsme schopni zvládnout. Já už jsem si všechny ty děti předem tak trochu okoukla a vytvořila jsem dvě družiny, aby byly vyrovnané věkově, povahou, aby spolu děti dobře fungovaly. Řekla bych, že to nakonec vyšlo tak, že jedni víc vynikají v pohybových hrách a druzí ve vědomostních. Zatím se ještě všichni oťukávají, poznávají, ale myslím, že to jednou bude skvělá parta.

**Přátelství,
soudržnost,
spolupráce.
To jsou tři
pilíře, na nichž
stavíme.**

▼

Vlčata a světlušky na podzimní schůzce oddílu

▼

Klubovna poskytuje vlnidné zázemí

^
Skautští vedoucí
Káťa a Roman Školníkoví

Čím si tak obrovský zájem vysvětlujete? Pokud vím, byly doby, kdy měly oddíly problém nové děti sehnat.

Káťa: Řekla bych, že zájem jde ruku v ruce s dnešní online informační dobou. Rodiče mají víc informací a povědomí o tom, o čem skaut je, co přináší, že třeba studie ukazují, že skauti jsou jako dospělí v životě úspěšní. Na konci devadesátých let nebyl o skauta vůbec zájem, bylo nás strašně málo. Ale proč, to nevím.

Roman: To je jednoduché, tehdy pro veřejnost skaut nic moc neznamenal. U nás byl tehdy hroznej propadák v devadesátém osmém, jak bylo Nagano, všichni chtěli hrát hokej. To bylo něco! Nikdo do skauta nechtěl, protože všichni chodili dvakrát, třikrát týdně na hokej nebo na fotbal a na ostatní nezbyl čas. Dneska je to s tím sportem taky tak, ze všech se snaží dělat profesionální fotbalisty, baletky. Ale pro hodně lidí dnes představuje skaut jednu z mála možností, kde nejde o dril, myslím, že i díky tomu se vrací. Ono je to vždycky všechno v takových vlnách.

Vedoucí – skauti tělem i duší

O děti v oddíle se staráte vy sami dva?

Káťa: Teď je nás pět. Já jsem totiž do toho článku v měsíčníku taky napsala, že jestli je tu někdo, kdo třeba dřív dělal skauta a chtěl by se zapojit, tak ať se ozve. A ozvali se nám Lukáš s Bárou, tehdy zrovna plánovali svatbu. Já z nich cítím, že oni jsou jako my, ale před osmi lety, ještě nemají děti. Takže jdou jakoby v našich šlépějích a spolupráce s nimi je moc fajn. Zároveň se přidala Bianka, sedmnáctiletá gymnazistka, dcera našich dobrých známých. Tu jsme oslovili sami.

Roman: Protože začínáme, chodili jsme na oddílové schůzky zatím všichni, nás všech pět dospělých, neboť jsme nevěděli, jak to bude fungovat. Jestli si my dospělí vzájemně porozumíme, jestli si s dětmi sedneme.

Káťa: On je totiž velký rozdíl, jestli je oddíl zbrusu nový, nebo nějakým způsobem zajetý. Tam už většina dětí ví, co a jak, a pomáhají zaučovat nováčky. Náš oddíl je komplet nový, je to tedy náročnější.

Když si chcete založit skautský oddíl, tak musíte mít nějakou kvalifikaci?

Káťa: Vzdělávání ve skautu má svou hierarchii. Když si chceš založit oddíl, musí mít aspoň dva dospělí vůdcovskou zkoušku. Na složení těchto zkoušek se normálně hlásíš na vypsaný kurz, tím projdeš a pak složíš zkoušku. Já jsem třeba jezdila na sedm víkendů, každý víkend byl zaměřený na určité téma. Je to časově náročné, někam jedeš, poznáváš nové lidi a zároveň čerpáš zkušenosti a učíš se.

Roman: No a my dva vůdcovské zkoušky máme, už dlouho. Skaut naše fungování zajišťuje, posílá nám nějaké dotace, zajišťuje pojištění úrazu dětí, právní pomoc. Na druhou stranu od nás chce záruku, že oddíl zkrátka bude skautský, ne něco jiného. A vůdcovské zkoušky právě takovou zárukou jsou. Oni vědí, že když člověk těmi kurzy projde, tak je skaut tělem i duší.

Skaut je časově náročná záležitost, jako všechno, co chce člověk dělat pořádně. Jak to zvládáte?

Káťa: V tuhle chvíli nám oddíl zabere času docela dost, protože se to všechno rozjíždí a jedeme online. To je zas něco jiného. Ale běžně minimálně

v
Zahajovací oheň pro přihlášené děti a jejich rodiče, aby ještě s nimi děti viděly, do čeho jdou

tři hodiny týdně příprava a schůzka má hodinu a půl, online je kratší, děti pozornost tak dlouho neudrží. Plus výpravy a další akce. Skautští vedoucí to všechno dělají zadarmo jako dobrovolníci, na tom je skaut založen. Já se držím hesla, že skaut není kroužek, je to životní styl.

Roman: Zatím jsme stihli jednu výpravu a čtyři normální schůzky celý oddíl dohromady. Pátou schůzku jsme už museli mít každá družina zvlášť, abychom se vešli do deseti osob uvnitř podle tehdejších vládních nařízení. Snažili jsme se držet aktivity co nejvíc, i za cenu toho, že třeba musíme mít roušky. Po dalším zprůsňení jsme přešli na online schůzky, zatím jsme měli dvě. Pro nás, protože za ty roky ve skautu to už všechno známe, je příprava jednodušší, ale kdyby to člověk dělal poprvé, bude to pro něj strašně těžké.

Káťa: Teď třeba Lukáš učil děti přes internet skautský pozdrav, to je strašně bavilo. Online schůzky jsou zážitek, je to něco nového, oddíly, které už jsou zaseté, to už praktikovaly na jaře. Scházíme se zhruba hodinu, kdo chce, může zůstat o trochu déle. Zatím se připojují skoro všichni.

Roman: Junák taky pořádá online semináře, kde radí, jak v této době vést online schůzky, jak se starat o oddíl. A díky tomu, že se docela známe s rodiči, dostáváme od nich zpětné vazby. Jak to jejich dítě vnímá, jestli se nudí, nebo ho to baví. Navíc Lukáš je strašně šikovný přes IT.

A jak dál?

Oddíl tedy žije dál přes všechny klacky, které sdružování lidí současná doba hází pod nohy. Plánujete do budoucna přijmout děti víc?

Roman: Spolupráce nás pěti vedoucích nám zatím hezky klapě, krásně se doplňujeme. Lukáš

má taky vůdcovské zkoušky, také léta vedl skautský oddíl. Bára je skautkou tím, že si vzala skauta. Už jede na stejné koleji se svým manželem. Navíc má blízko k přírodě, pracuje v botanické zahradě, to jde se skautem ruku v ruce. Myšlenka je, že na konci roku si spolu sedneme, vyhodnotíme klady a zápory, a když si to všechno sedne, tak bychom třeba od ledna přidali do našeho oddílu další družiny. Musíme ale dobře zvážit, co jsme časově schopni zvládnout, nechceme nic dělat kvantitativně na úkor kvality.

Čeho chcete skautingem u dětí dosáhnout, jaký je váš cíl?

Roman: Předat jim skautské myšlení, skautský úhel pohledu na život. Nedokážu to dobře popsat, prostě když v něčem člověk žije třeba dvacet pět let, tak ho to změní. Jde o to, nebát se výzvy, umět se o sebe postarat, odhalit své hranice a odžít si své strachy. Děti poznávají samy sebe a my je až v akci. Skaut je také o lásce k přírodě, strom už není jen strom, ale je to bříza, borovice, lípa... Tráva není jen tráva, ale spousta různých rostlin.

Káťa: Mým konkrétním cílem je, aby životní poselství dětí stálo na pevných pilířích ve smyslu přátelství, soudržnost, spolupráce, aby byly pevné v kramflecích. Aby našly sílu být samy sebou, stát si za svým názorem – a mít to podložené těmi pilíři. Moc se mi líbila slova jedné maminky, která nám na zprávu o založení oddílu napsala: „konečně něco smysluplného.“

Se skauty manžely Kateřinou a Romanem Školníkovými si povídala Martina Hošková

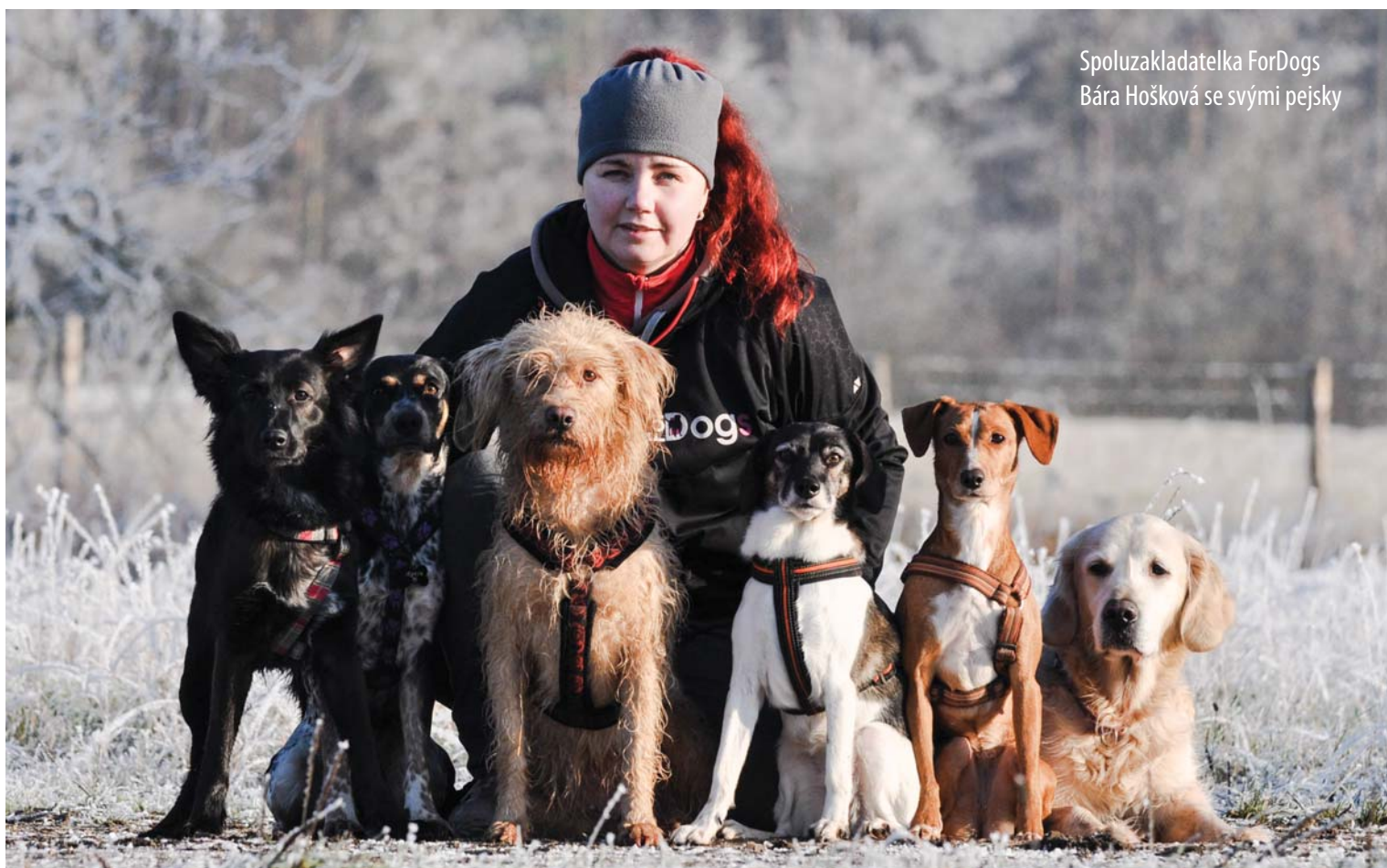
Foto: archiv Školníkových

Káťa a Roman Školníkoví žijí ve městě Hostivice na západ od Prahy a jsou spolu již 18 let, z toho 8 let jako manželé. Mají tři děti: Rozárku (7), Ríšu (5) a Robinu (2). V současné chvíli je Káťa na mateřské dovolené, poté se plánuje vrátit ke své profesi fyzioterapeutky. Roman pracuje jako specialista CZT (centrální zásobování teplem). Vše zvládají díky pečlivému rozvržení svého času a pomoci babičky.

Jak se vrací pejskům úsměv

Spoluzakladatelka ForDogs
Bára Hošková se svými pejsky

Pes je v Česku nejoblíbenějším domácím mazlíčkem, najdete ho téměř v polovině domácností, a proto se o nás někdy říká, že jsme psí velmoc. Většinou je plnoprávným členem rodiny, obklopen láskou a péčí svých „páníčků“. Ovšem bohužel jsou mezi námi i takoví, kteří se o své psy nestarají, nebo je dokonce vyloženě týrají. Navždy vyhráno však nemají ani pejsci, jejichž majitelé je milují. Stává se totiž, že milující páníček zemře dříve než pes, a ten pak zůstane sám. Naštěstí existují zařízení, jejichž cílem je se o týraná nebo opuštěná psí stvoření postarat a nalézt jim nový domov. My jsme jedno z nich navštívili ve Středočeském kraji. Jmenuje se ForDogs a představila nám ho jeho spoluzakladatelka Bára Hošková.

ForDogs = pro psy

Milá Báro, když jsem tě poprosila, ať mi vysvětlíš, jak takový útulek přesně funguje, začala jsi tím, že ForDogs není útulek. Jak to tedy vlastně je?

Skutečně nejsme útulek, jsme zapsaný spolek, který pomáhá psům v nouzi. Laická veřejnost tohle nerozlišuje, ale primárním zaměřením útulku je odchyt a dočasné ubytování nalezených psů. My se věnujeme spíš psům, kteří se ocitnou v nouzi – dostávají se k nám především přímo od majitelů.

Naším hlavní cílem je nacházet nové, dobré domovy pro psy, kteří o ně z různých důvodů přišli. To děláme již pátým rokem, náš spolek vznikl v únoru 2016. V té době jsme již za sebou s kamarádkou měly přibližně deset let v „útulkové sféře“, kdy jsme dočaskovaly, pořádaly sbírky nebo fyzicky pomáhaly jiným organizacím. ForDogs vznikl ve chvíli, kdy jsme zjistily, že některé věci chceme dělat trochu jinak, „po svém“.

Kolik se vás tedy o psy ve ForDogs stará a co to obnáší?

O psy se staráme ve dvou. Ráno ke psům chodí kolegyně, která vyvenčí, poklidí, nakrmí, a odpoledne přijíždím já, vydávám psy venčitelům z řad veřejnosti, uklízím, krmím... Venčení probíhá formou procházek nebo volným pohybem psů po areálu, záleží na konkrétním zvířeti. Snažíme se je socializovat mezi sebou i vůči lidem. Máme venčící smečky, které můžeme použít spolu a skvěle se vyblbnou, jiní psi třeba o ostatní psy nestojí nebo se perou, taková radši upřednostní sólo procházku. Ke každému se ale snažíme přistupovat individuálně. V mezičase pak jezdíme na veterinu, děláme drobné opravy, fotíme psy do inzerce, zadáváme inzeráty, komunikujeme se zájemci o adopci, s kolegy z ostatních organizací. Mnohdy ještě večer v posteli vyřizují e-maily.

Jelikož jsme soukromý subjekt, veškerou činnost okolo spolku vykonáváme ve svém volném čase a zadarmo. Nemáme žádného zřizovatele, ani nikoho, kdo by nás financoval. Kromě péče o psy tedy musíme získávat finance vlastním přičiněním: pravidelně pořádáme svou vlastní akci Psina ve Svárově, kde ve stánku prodáváme naše produkty, objíždíme i jiné akce, provozujeme e-shop. A pak samozřejmě máme kolem sebe spousty hodných lidí, kteří přispívají na náš transparentní účet.

Tak to klobouk dolů! Každý, kdo má psa, si dovede představit, kolik to obnáší času a kolik peněz musíte neustále shánět.

Snažíme se. Rozpočet velmi záleží na tom, kolik psů a v jakém stavu za rok přijmeme. Je velký rozdíl, pokud je jich sto, nebo padesát. Největší výdaj jsou veterinární výlohy. Tam desetitisíce doslova lítají... Pokud je pes zdravý, jsou výlohy v průměru přibližně 3500 korun za jednoho. Když ale nějaký zdravotní problém přijde, může se částka klidně vyšplhat ke statisícům. Dalším velkým výdajem je pořízení vybavení, abychom měli psy kde ubytovat.

Kolik pejsků nyní máte?

V současné chvíli máme k dispozici dvanáct venkovních a tři vnitřní malé kotce a aktuálně máme v péči dvacet psů, z toho dvanáct jich je v kotcích a osm v dočasných péčích. Dva z nich jsou v péči doživotní. Počty se velmi rychle mění, záleží na tom, jací psi se k nám dostanou. Někteří jsou u nás několik měsíců, jiní najdou domov ještě dřív, než stihneme zveřejnit inzerát. Je rozdíl přijmout najednou dvacet „jorkšířů“ a dvacet „ovčáků“ – ovčáky si v takovém počtu samozřejmě přijmout nemůžeme dovolit, kdežto malé pejsky klidně. Za normální situace máme maximálně patnáct psů.

Musíme si vždy dobře rozmyslet, kolik a jakých psů v danou chvíli zvládneme přijmout a postarat se o ně. V dnešní době o to víc, že už začínáme pozorovat vliv protipandemických opatření vlády – lidé přispívají méně, tak jak přibývá nejistoty a ubývá peněz.

Za loňský rok jsme do nového domova vyprovodili přibližně osm desítek psů, celkem za celou dobu fungování je to něco přes tři stovky.

✓
Jim a Dexter při zimních radovánkách

Domov často
hledají naprostí
úžasňáci, kteří
jen neměli
v životě štěstí.

Max a štěňata

Bára Hošková (35) miluje zvířata od malička. Vystudovala střední zemědělskou školu a až do loňského roku pracovala v chovatelských potřebách. Své první psy dostala, když jí bylo šestnáct, první návštěva útulku proběhla o pár let později, v roce 2005. To byl zlomový bod a tím se odstartovala pomoc psům. V současné době je na mateřské dovolené s nedávno narozenou dcerkou. Kromě krátké pauzy na konci těhotenství a po narození dcerky se věnuje činnosti ve ForDogs nepřetržitě, při své vlastní práci i na mateřské. Kromě opuštěných pejsků ve ForDogs se stará o svých vlastních osm psů, z nichž sedm je adoptovaných z různých útulků v ČR.

Cílem je adopce

Říkáš, že psi se k vám většinou dostávají přímo od majitelů. V jakém jsou stavu a jak s nimi pak pracujete?

Nejčastěji k nám přicházejí od majitelů na darovací smlouvy. Většinou jsou od sociálně slabých rodin, po zemřelých majitelích, polodivocí psi z přemnožených smeček. Jejich stav velmi záleží na tom, odkud jsou. Větší procento psů je ale bázlivých, nesocializovaných, většinou zablžených a s nějakým dalším zdravotním problémem. Věkově je to opravdová všehochuť, máme „na kontě“ přijatá čerstvě narozená štěňata stejně jako třináctileté důchodce.

Naším cílem je najít psům nový domov. Proces od přijetí zvířete k adopci je různě dlouhý, právě podle stavu, v jakém přijde. Většinou, pokud to není akutní, necháváme psa den dva rozkoukat a pak s ním jedeme na vstupní veterinární prohlídku: necháme mu odebrat krev, poslechnout srdíčko a celého zkontrolovat. Pokud je všechno v pořádku, objednáme ho na kastraci, případně podle potřeby naočkovujeme. Všechno řešíme individuálně, podle konkrétního zvířete a jeho psychického i fyzického stavu. Pokud se odhalí nějaký problém, pes podstoupí další nutná vyšetření a postupujeme podle doporučení veterinářů.

Jak mu nový domov hledáte?

Psa nejprve chceme co nejvíc poznat, abychom mu dokázali najít domov co nejlépe odpovídající jeho potřebám, nechceme ho dát za každou cenu prvním zájemcům. Ve chvíli, kdy je v pořádku,

vytváříme inzerát a noví páníčci se můžou hrnout. V momentě, kdy někdo o daného psa projeví zájem, je pozván na nezávaznou osobní návštěvu, kde si povíme všechno o pejskovi, o jeho potřebách, o tom, co jsou noví majitelé schopni nabídnout. Jdeme společně na procházku, případně jdou zájemci se psem sami. Z první návštěvy odjíždějí domů ještě bez psa, zato plní dojemů a informací. Pak mají prostor si všechno doma v klidu probrat a prodiskutovat a v klidu, bez emocí se rozhodnout. Pokud nikdo z nás neshledá žádný problém, při další návštěvě už si odvázejí pejska s sebou domů. Předáním zvířete do nového domova to ale pro nás nekončí – chceme vědět, jak se našemu bývalému svěřenci daří, a pokud mají majitelé nějaký problém, se kterým si neumí poradit, snažíme se být maximálně nápomocni.

O některých bývalých svěřencích máte zprávy díky fotografiím, které vám jejich adoptivní majitelé posílají, s některými se setkáváte i osobně, třeba na své již zmiňované „Psíně“.

Ano, a novým majitelům jsme založili i facebookovou skupinu Adoptáři z ForDogs a rovnou jim tam píšeme, že pro nás není větší odměna než vidět spokojené pejsky v nových domovech. Co se týče akce Psina ve Svárově, ta vznikla vlastně ještě předtím než samotný spolek. Tenkrát, před šesti lety, jsme přemýšleli, jak bychom mohli vydělat pár korun pro psy v nouzi, a napadlo nás uspořádat takový zábavný den pro páníčky a jejich pejsky. První ročník byl samozřejmě komorní, hlavně pro přátele a jejich známé, ale postupně se ze Psiny stala poměrně velká akce, jakou jsme mohli vidět třeba letos. V prvním

ročníku jsme předali výtěžek našim přátelům z Dogpointu, od druhého ročníku už jsou veškeré utržené finance pro naše svěřence. Aby samotná akce mohla fungovat, je potřeba mít ten den na místě k dispozici minimálně dvacet lidí. Pro mě osobně to je tak, že skončí jedna Psina a v hlavě už se mi rodí další ročník, de facto hned si začnu dělat poznámky, co a jak udělat jinak, lépe, a pak se to s pomocí ostatních snažím zrealizovat.

Cílů má akce víc, chceme se také setkat s našimi bývalými svěřenci, vždycky moc rádi vidíme, že se mají dobře, je to takový náš hnací motor. A samozřejmě další z cílů je prostě jen vytvořit den plný zábavy pro pejskaře a jejich rodiny. Počet účastníků se každoročně zvyšuje, což snad značí, že se nám akce vede a lidem se líbí. Letos i přes všechny problémy byla účast rekordní.

Co pomáhá

Co by mohlo přispět k tomu, aby každý pes u nás měl svůj domov?

Legislativa je v naší zemi podle mě dostatečná, ale nedostatečné je její využívání v praxi. Opět zde ale platí to, že záleží na tom, jací lidé se ke konkrétnímu případu dostanou. Opravdu mi ale vadí, že většinou úřady jednají hodně pomalu, přestože jde o živá zvířata.

Co můžeme udělat my všichni, aby každý pes měl svůj domov? Být zodpovědní. Přemýšlet před pořízením psa. Počítat s tím, že je to závazek na dalších patnáct let. Nemnožit. I štěňata z jediného vrhu jsou potencionálními obyvateli útulků, každý z těch psů za mřížemi byl kdysi roztomilé štěňátko. Psů je strašně moc. Všech.

Naštěstí lidí, kterým na osudech psů záleží, je u nás dost. Spolupracujeme s mnoha takovými organizacemi a vzájemně si s umisťováním psů pomáháme. Za sebe můžu doporučit třeba Dogpoint, Voříškov, Srdeční záležitosti, U Šmudliny, Pro psí voči a další. Ráda bych jen řekla, aby se lidé nebáli psy z útulků nebo spolků adoptovat. Už dávno neplatí, že jsou problémoví a pokoušou celou rodinu, naopak, domov často hledají naprostí úžasníci, kteří jen neměli v životě tolik štěstí.

Děkuji každému, kdo jakkoli pomáhá, bez pomoci veřejnosti by to u soukromých organizací prostě nešlo. A pokud by někoho zaujalo, že může pomoci, a nevěděl by jak, stačí se pozeptat v konkrétním zařízení, které má poblíž nebo které se mu líbí. Většina organizací je vděčná jak za materiální pomoc, tak venčení nebo třeba i fyzickou práci (úklid, opravy...) a samozřejmě za jakoukoli pomoc finanční.

Text: Martina Hošková

Foto: archiv ForDogs

ForDogs je spolek dobrovolníků, kteří zadarmo a ve svém volném čase pomáhají psům v nouzi. Celkem už pomohli víc než 300 pejskům. Cílem je adopce, tj. předání psa novým, vhodným majitelům. Finance na zajištění péče o své svěřence si spolek až do adopce musí zajistit sám, není financován žádným zřizovatelem či dotacemi.

Ve ForDogs vracejí psům úsměv na tvář. Přispět můžete i vy na transparentní účet číslo 3500035000/2010.

Za všechny psy vám děkujeme!
www.fordogs-spolek.cz,
@pomocpsumvnouzi

Děti a psi
hned poznají,
kdo je má rád.
Božena Němcová

<

Na Psině, jedné z akcí, kterou pořádá spolek ForDogs, bývá opravdu pohoda a psina

Když rosa políbí zemi, čistá móda se narodí.

*Vynoří se ze země a, inspirována přírodou,
vyroste do krásy za hranicí tohoto světa.*

*Jako neobroušený diamant v zemi spící,
tak hluboko jako věčnost vesmíru.
Tak unikátní, tak neobroušená.*

Rō: šetrnost, udržitelnost, kvalita a nadčasovost

První semínko módní značky Rō bylo zasazeno již před mnoha lety, kdy dvě dívky chodily do stejné kavárny a povídaly si o svých snech. A stejně jako klíčí a roste zasazená květina, i tyto dvě slečny klíčily v krásné dámy a ženy, které poznaly muže, se kterými nakonec založily dvě krásné rodiny. Léta běžela a značka Rō dostávala svou konkrétnější podobu. Tak jako zraje drahé víno, dozrávala i ona.

Základními pilíři značky jsou šetrnost, udržitelnost, kvalita a nadčasovost. Šetrnost k přírodním zdrojům je v dnešní době velmi důležitá. Naše příroda s rostoucí populací zažívá velmi krušné časy, proto je důležité své myšlení změnit. Materiál, látky, ale i lidská práce jsou ve značce Rō respektovány i za cenu vyšších nákladů.

Udržitelnost značky je dalším pilířem této křehké stavby, neboť jen dlouhodobý zájem o modely značky Rō vyplní základy domu a zajistí jeho pevnost v dobách bouří a víchřů. A jako šetrnost a udržitelnost jsou v pevných základech značky, tak i kvalita je její důležitou surovinou. Značka Rō nemá ambice chrlit jeden model za druhým a stát se součástí masivního módního průmyslu, naopak. Má představovat výjimečnost ve vašem šatníku.

A nakonec je třeba přidat i čtvrtou stěnu domu, a tou je nadčasovost, protože bez této veličiny by značka nemohla splnit své cíle a vize, které má. Rō spolupracuje s umělci z různých odvětví a hledá nové cesty pro vznik nových módních trendů. Určitě není překvapením, že takové hledání zkřížilo její cestu i s akademickým malířem.

Vize značky Rō je stát se součástí dnes již tak velkého módního odvětví a dostat se do povědomí lidí, kteří mají rádi módní svět. Oslovit ženy a proniknout do jejich šatníků, získat si přízeň a ochotu naslouchat novým nápadům, které Rō přináší. Cílem je neuhnout z původních zásad a být pečliví, trpěliví a cílevědomí v tom, co značka Rō představuje.

Značka Rō není zkratka jmen svých zakladatelek, Radky a Olgy. Vznikla z anglického slova „raw“, které znamená syrový, drsný, nezpracovaný.

Značka Rō se přidala k srdcařům a od letošního ročníku podporuje projekt Srdce s láskou darované. Vedoucí vítězných týmů se mohou těšit na krásné dárečky.

A kdo vlastně stojí za značkou Rō? Dvě ženy – Radka a Olga. Ženy, které i přesto, že žijí od sebe 1300 kilometrů, mají rodiny a starají se o své děti, dokáží spolupracovat a vytvářet sen, který vznikl, když byly mladé dívky a sedávaly spolu v jedné kavárně před mnoha lety.

^

Halenka značky Rō z hedvábí s vázačkou v pudrové barvě

Radka Fialová

Narodila se v Mladé Boleslavi a dětství prožila v Mnichově Hradišti v Českém ráji. Studovala tanec na základní umělecké škole a na přání rodičů absolvovala Střední zdravotnickou školu v Turnově, obor všeobecná sestra. Ve zdravotnictví však dlouho nesetřvala a plně se věnovala módní tvorbě. Absolvovala studium u Ing. Kláry Haunerové v Institutu módní tvorby. Již přes 10 let navrhuje a šije modely na zakázku pro ženy různých věkových kategorií. Osudový přelom v jejím profesním i osobním životě nastal v roce 2012, kdy se se svým partnerem přestěhovala do jihoafrické Pretorie. Ta se jí stala obrovským zdrojem inspirace. Absolvovala tam také studium francouzštiny na Alliance Française. Po čtyřech letech se s partnerem vrátili do Evropy, dcera Olga Audry se jim narodila na klinice v německém Lindau. Dnes žije na severu Francie v Saint Malo. Věnuje se dál návrhářství, ale také ruční výrobě kožených kabelek a doplňků.

> S manželem Gregorym a čtyřletou dcerkou Olgou

∨ Vlněný top na jedno rameno v šedivém odstínu

^ Trojkombinace z úpletu v hnědošedé barvě

> Černé korzetové šaty z viskózy s naaranžovaným detailem z přírodního lana a jemný bavlněný černý roláček

^ Bílý rolák z úpletu s naaranžovaným lanem a jemné manšestrové kalhoty v bílé barvě s předním dvojitém páskem na knoflíčky

<

Šaty z viskózy v olivové barvě

v

Modré vlněné pončo;
pyžámka z bio bavlny s ovečkami**Olga Pacáková**

Kořeny má v jihočeském Písku, ale většinu života žije v Praze, kde vystudovala obor mezinárodní a veřejné vztahy a PR a obor hotelový management a lázeňství. V roce 2014 se jí narodil první syn Alexander, který ji v mnoha směrech inspiroval a pořád inspiruje. Po jeho narození začala studovat Institut módní tvorby pod vedením Ing. Kláry Haunerové. Jejím snem v módní branži je vybudovat fungující módní značku, která osloví nejen lidi v České republice. S narozením druhého syna Olivera v roce 2019 se tento sen začíná naplňovat. Kromě toho sní o tom, že bude stát při budování špičkového hotelového a relaxačního centra, třeba i někde v zahraničí. V současné době píše také s manželem pohádky a s maminkou a sestrou Jájou se pustily do výroby domácí marmelády z jižních Čech podle receptu, který se u nich dědí po generace.

<

Tmavě zelený úpletový svetřík
s dvojitým rukávem; kalhoty
z viskózy v olivové barvě

>

Tři muži v životě Olgy:
manžel Jirka a synové Alexander
a Oliver

Foto: Simona Amiridu

I jazyky jsou klíčem k srdcím lidí

Sedmý ročník soutěže Srdce s láskou darované je v běhu a my bychom se opět rádi zúčastnili, přestože jsme až ve Skotsku. Projekt jsme poprvé zaznamenali v roce 2018 a naše dopisy České republiky jsme odeslali v lednu 2019. To, že se budou líbit tak, že děti dostanou krásné ceny a my učitelky i pozvánku do parlamentu, nás vzalo u srdce. I když nyní fungujeme pouze online, věříme, že posunutí uzávěrky soutěžních prací na konec března nám umožní být znovu u toho.

^
V Poslanecké sněmovně
Parlamentu ČR na setkání
vítězů soutěže Srdce s láskou
darované v roce 2019

Loni jsme chtěli dát prostor novým účastníkům a také jsme doufali, že se zapojí více škol v zahraničí. Naše budoucí účast závisí na tom, zda se budeme moci osobně sejít a tvořit, zatím to vypadá nejdříve na leden. Za ten rok a něco nám dorostly školkové děti v Edinburghu do školního věku, také máme děti v Glasgowu a Dundee, které tehdy v naší škole ještě nebyly. Bohužel jsme víkendová setkávání Czech School Scotland CIC nemohli od září obnovit, ale naštěstí můžeme udržovat kontakt a učit online.

Už na jaře jsme velmi rychle přešli na nový způsob, a jelikož jsme vytvořili skvělé materiály, rozhodli jsme se naše zkušenosti a výuku nabídnout i dalším rodinám v zahraničí. Kurzy probíhají v maximálním počtu pěti dětí, ale nabízíme i tandem a individuální lekce. Rozvíjíme slovní záso-

bu, učíme žáčky číst, ti pokročilejší cvičí pravopis a někteří se připravují na zkoušky z češtiny, kterou chtějí dobrovolně skládat na české základní škole. Jelikož máme v týmu nejen učitelky češtinářky, ale také vyučující dalších jazyků, už se nám ozývají zájemci o angličtinu.

Děti s českými kořeny, které momentálně učíme, žijí v Severní i Jižní Americe, Evropě, Asii a v Africe. Doučujeme i některé zájemce žijící v České republice. Taková rozmanitost nás všechny velmi obohacuje.

Pro ty ze světa je dobré vidět, že nejsou jediní, kdo se mimo Českou republiku učí česky. Nestydí se před sebou mluvit a vidíme velkou snahu i pokroky. Rozhodli jsme se pomoci také rodičům, kteří do korony neměli možnost učit děti mluvit česky a těžko hledali učitele online.

Do minulého roku jsme totiž učili jen dospělé zájemce o češtinu pro cizince, ale díky interaktivním barevným materiálům a hrám to jde i s nejmenšími. Rády spolupracujeme s paní ilustrátorkou Vendulou Hegerovou, jejíž obrázky děti milují.

Někomu výuka online nevyhovuje, ti menší těžko vydrží u obrazovky. Proto jsou naše kurzy pouze třicetiminutové a rychle střídáme aktivity. Velmi nás to všechny baví. Čeština je krásná a jazyky jsou klíčem k srdcím lidí z různých kultur.

*Veronika Macleod a Radka Petersen
Czech School Scotland CIC*

✓
S dětmi v Edinburghu
už s medailemi na krku

Vamberecká krajka oceněna

Tradice krajkářství na Vamberecku zapsána na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky.

Zřízením tohoto seznamu plní vláda ČR závazky z mezinárodní Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví, ke které se naše země zavázala. Kromě tohoto seznamu celostátního existují seznamy krajské, pomyslným vrcholem zápisů pak je mezinárodní reprezentativní seznam UNESCO, který zastřešuje seznamy národní. Na tomto reprezentativním seznamu je zatím zapsáno šest tradic z České republiky, a to slovácký verbuňk, masopustní obchůzky a masky na Hlinecku, jízdy králů na jihovýchodě České republiky, sokolnictví – žijící lidské dědictví, loutkářství na Slovensku a v Česku a nově též modrotisk.

Cestě k zápisu na národní seznam tedy předcházela zápis krajský. Již v roce 2016 byla podána první nominace tradice generačního předávání krajkářství na Vamberecku na krajský seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Královéhradeckého kraje, která byla následně v roce 2017 zapsána. Na sklonku roku 2018 jsem byla pověřena hejtmanem Královéhradeckého kraje Jiřím Štěpánem ke zpracování nominace k zápisu na seznam národní, neboť náš kraj tradiční lidovou kulturu dlouhodobě podporuje. Cesta k zápisu vedla od posouzení Národním ústavem lidové

kultury ve Strážnici před Národní radou, zřízenou Ministerstvem kultury. Završena byla rozhodnutím ministra kultury o zápisu a jeho vlastnoručním podpisem v prosinci loňského roku.

Velkou pomoc při zpracování nominace poskytl Krajkářská škola ve Vamberku, její učitelky a všechny žáčky, které se účastnily dotazníkového výzkumu s názvem Můj příběh krajkářky. Právě naše škola je místem, jímž velká část krajkářek v minulosti prošla a kde se do dnešních dní aktivně učí této technice. Další část nominace tvořily životopisy našich předních vambereckých krajkářek, kterým bylo uděleno Radou Královéhradeckého kraje ocenění Zlatý kolovrat. Nominace byla podpořena radou města Vamberka, stejně tak byla podporována ze strany Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou.

Takzvaným „nositelem statku“ tradice se tedy stalo město Vamberk – Krajkářská škola, Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou – Muzeum krajky ve Vamberku a Královéhradecký kraj. Tyto subjekty zastřešují vlastní nositele tradice – ženy a muže z Vamberecka, kteří tradici krajkářství předávají dalším generacím a krajkářství vnímají jako součást své identity. Patří mezi ně jak aktivní krajkářky, které se řemeslu stále věnují, tak i nositelé „pasivní“, kteří krajku a krajkářství vnímají jako součást tradice města a vždycky na položenou otázku, odkud pocházejí, rádi odpoví: „Z Vamberka, města krajky.“

Text: Martina Rejzlová

*Foto: archiv Muzea krajky Vamberk
Martina Rejzlová je pracovnící
Muzea krajky Vamberk*

Co je Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky?

Vede jej Národní ústav lidové kultury ve Strážnici a jeho hlavním účelem je ochrana, zachování, identifikace, rozvoj a podpora nemateriálního kulturního dědictví na území České republiky. Zaměřuje se především na projevy tradiční lidové kultury vyskytující se často ve venkovských komunitách. Na rozdíl od „materiálních statků“, mezi které patří např. lidová architektura, oděv či předměty denní potřeby, počítáme mezi „nemateriální statky“ třeba zvyky, lidovou slovesnost a tradiční řemesla. Mezi nejznámější zápisy patří například dudácká tradice v České republice, vorařství na Vltavě, valašský odzemek, lidová tradice výroby vánočních ozdob ze skleněných perliček a desítky dalších.

Ministr kultury Lubomír Zaorálek předává potvrzení o zápisu tradice krajkářství na Vamberecku na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR představitelům města Vamberk, Muzea krajky Vamberk a dalším zástupcům krajkářské tradice

Rodina Srdce s láskou darované

Záštita

POSILANĚKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Patron

Mediální partner

age.

Soutěž vyhlašují a pořádají

 ANTECOM

OPTYS®

Partneři

Davido
www.ZpevTicha.cz

Krajánek
ve světě

VAMBERK

Rō
PRAGUE

AMOS
vision

TEPfactor
team adventures

SYMFONICKÝ
ORCHESTR
HL. M. PRAHY
PRAGUE SYMPHONY ORCHESTRA

ČPP
VIENNA INSURANCE GROUP

LIKOS
international

Partneři

Irena Chřibková
www.auditeorganum.cz

centropen®

boutique hotel
RADUN
— Est. 1988 —

RENE®

agilab
GROUP

Před výrobou srdce by se měly děti v kolektivu zamyslet nad tím, komu by je chtěly darovat a proč. Děti mohou vyrábět srdíčka pro své blízké, pro seniory v domově důchodců, mohou vybrat člověka ve svém blízkém i vzdáleném okolí, který by si srdce zasloužil za nějaký mimořádný čin, mohou srdíčkem někoho podpořit v nelehké situaci. . . Při výrobě srdce nejsou děti limitovány ani velikostí ani materiálem. Mohou vyrobit kolektivně jedno srdce libovolné velikosti, nebo každý člen kolektivu může vyrobit srdíčko samostatně. Fotografie výrobku (a nejlépe celého procesu tvorby, předání apod.) děti doprovodí textem a případně videem, z něhož bude zřetelné, komu a proč srdce darují. Text, fotografie i video posuzuje porota jako celek.

P. S.: Soutěžní projekt nemusí mít vždy tvar srdce! Fantazii se meze nekladou, měli jsme mj. kolo, auto, stromy, andílky i televizi 😊.

Pomáháme Zemi

V případě projektů, které budou soutěžit o Zvláštní cenu Za pomoc Zemi, nemusíte tvořit výrobek/ srdce. Může za vás hovořit samotný čin, kterým jste Zemi pomohli, ať už je to třeba vysazení stromu, vyčištění potůčku nebo nová zahrádka u vaší školy. Možností najdete kolem sebe spoustu. Svě úsilí dobře zdokumentujte a text, fotky a video ze své akce pošlete jako přihlášku do soutěže tradiční cestou.

*Srdce
s láskou darované*

Uzávěrka soutěžních
prací prodloužena
do 31. března 2021!

SOUTĚŽ

35

Pravidla 7. ročníku soutěže Srdce s láskou darované

Účastníkem soutěže se mohou stát kolektivy z mateřských a základních škol, družiny, kolektivy dětí z dětských domovů, ZUŠ, mateřských center a ostatní dětské kolektivy, **třeba i děti se svými rodiči (nejméně 3 a nejvíce 30 dětí/kolektiv),** které splní stanovená pravidla. Do soutěže se nemohou přihlásit jednotlivci. Každý ze soutěžních kolektivů se může přihlásit pouze s jediným projektem; škola/zařízení může zaslat libovolný počet příspěvků různých kolektivů.

Soutěžní je jedna fotografie vyrobeného srdce (nebo srdcí) a jeden text libovolného žánru, z něhož bude zřejmé, komu je srdce určeno a proč. Soutěžící mají možnost dále nahrát do přihlášky až tři fotografie a video dokumentující proces tvorby i předání. Porota bude hodnotit celý tento proces a videoprezentace vítá!

Přihlášku lze podat pouze elektronicky prostřednictvím webových stránek www.srdceslaskou.cz. Podáním přihlášky soutěžící dávají organizátorům soutěže automaticky souhlas s možným publikováním svých příspěvků, fotografií i videoprezentací a se zasíláním časopisu AGE na v přihlášce uvedenou adresu.

Předepsaný formát fotografií je jpg, velikost A4, rozlišení 300 dpi (maximální možné rozlišení/kvalita fotografie; vítězné fotografie se budou zveřejňovat v časopise, proto musejí mít tiskovou kvalitu). Předepsaný formát textu/příběhu je word, rozsah od 1000 do 5000 znaků. Videoprezentace by měla mít maximální délku 7 minut.

Pozn.: Galerii soutěžních prací na srdceslaskou.cz generuje program přesně podle toho, jak jste přihlášku vyplnili. Proto prosím věnujte jejímu vyplňování náležitou pozornost. Děkujeme.

V předešlých ročnících se bohužel stávalo, že někteří soutěžící použili k videu neoprávněně písně jiných autorů bez jejich souhlasu. Proto byla některá videa administrátorem YouTube smazána. Z toho důvodu prosím použijte vlastní hudbu nebo si předem vyžádejte souhlas autorů písně.

Cíle soutěže

Podpora tradičních lidských hodnot, jako jsou láska, přátelství, rodina, vzájemná úcta.

Podpora týmové práce a rozvoj tvůrčích dovedností dětí.

Radost z vlastnoručně vytvořených výrobků i z darování, sdílení radosti v kolektivu.

- **Soutěžní příspěvky lze zaslat od 1. 10. 2020 do 31. 3. 2021.**
- Soutěží se **ve 2 kategoriích** (u smíšených skupin rozhoduje věk u převládajícího počtu dětí):
 - **Základní škola (3. až 9. ročníky),**
 - **Mateřská škola + 1. a 2. ročníky ZŠ.**
- Zvláštní ceny, které platí pro obě kategorie:
 - **Zvláštní cena pro školu za školní kolo,**
 - **Zvláštní cena předsedy Poslanecké sněmovny PČR,**
 - **Zvláštní cena za šíření myšlenky projektu v zahraničí,**
 - **Zvláštní cena Za pomoc Zemi.**
- **Uzávěrka přihlášek je 31. 3. 2021, rozhoduje datum odeslání elektronické přihlášky.**
- Soutěž bude vyhodnocena do 10. 5. 2021.
- Výsledky zveřejní časopis AGE ve druhém vydání 2021; v průběhu roku 2021 pak mohou být v AGE a na Facebooku Srdceslaskou uveřejňovány jednotlivé příběhy, fotografie, videa, rozhovory s vítěznými týmy, reportáže atd.
- Od 5. 4. do 30. 4. 2021 bude na webu www.srdceslaskou.cz probíhat veřejné hlasování, které určí TOP 10 z pohledu veřejnosti (nezávisle na porotě).
- Slavnostní setkání vítězů všech kategorií i hlasování se uskuteční ve druhé půlce června 2021 v historických prostorách Poslanecké sněmovny PČR v Praze (pokud to neznemožní hygienická opatření).

Celostátní soutěž Srdce s láskou darované je nedílnou součástí projektu AGE a vydavatelství ANTECOM jako jeden z hlavních organizátorů postupuje při její organizaci v souladu s pravidly GDPR a ve shodě s nimi jedná v oprávněném zájmu. Předávání cen bude snímáno médii. Z tohoto důvodu vyjadřují hosté svou účastí souhlas s pořízením a použitím audiovizuálního záznamu, který může obsahovat obrazové a zvukové záznamy týkající se těchto osob či jejich projevů osobní povahy.

KATEGORIE ZÁKLADNÍ ŠKOLY (3. až 9. ročníky)

1. místo:

- originální balíčky výtvarných potřeb pro každého člena kolektivu (celková hodnota 15 000 Kč),
- knižní poukázky v hodnotě 300 Kč pro všechny členy kolektivu,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celý tým,
- originální medaile s logem soutěže,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- společenská hra od firmy Mattel,
- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE.

Odměna pro kolektiv:

- Vstupenky do zážitkového centra TEPfactor pro celý tým.

Odměny pro učitelku/učitele/
dospělého vedoucího kolektivu:

- třídní relaxační pobyt v lázních Luhačovice pro 2 osoby ve čtyřhvězdičkovém boutique hotelu Radun,
- originální dárek z vamberecké krajky,
- inspirační karty z dílny malířky Lucie Ernestové,

- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky Rō.

Odměna pro školu/zařízení:

- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

2. místo:

- originální balíčky výtvarných potřeb pro každého člena kolektivu (celková hodnota 10 000 Kč),
- knižní poukázky v hodnotě 300 Kč pro všechny členy kolektivu,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celý tým,
- originální medaile s logem soutěže,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- společenská hra od firmy Mattel,
- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE.

Odměna pro kolektiv:

- Vstupenky do zážitkového centra TEPfactor pro celý tým.

Odměny pro učitelku/učitele/
dospělého vedoucího kolektivu:

- originální dárek z vamberecké krajky,
- inspirační karty z dílny malířky Lucie Ernestové,
- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky Rō.

Odměna pro školu/zařízení:

- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

3. místo:

- originální balíčky výtvarných potřeb pro každého člena kolektivu (celková hodnota 5000 Kč),
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celý tým,
- originální medaile s logem soutěže,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- společenská hra od firmy Mattel,

- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE.

Odměna pro kolektiv:

- Vstupenky do zážitkového centra TEPfactor pro celý tým.

Odměny pro učitelku/učitele/
dospělého vedoucího kolektivu:

- originální dárek z vamberecké krajky,
- inspirační karty z dílny malířky Lucie Ernestové,
- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky Rō.

Odměna pro školu/zařízení:

- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

4.–10. místo:

- balíček s překvapením (ze sortimentu firmy OPTYS).

VEŘEJNÁ HLASOVACÍ SOUTĚŽ

1.–3. místo:

- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- originální medaile s logem soutěže pro celý tým,
- dárky Centropen,
- společenská hra od firmy Mattel,
- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,

- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE,
- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

Odměny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- originální dárek z vamberecké krajky,
- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky Rō.

ZVLÁŠTNÍ CENA PŘEDSEDY
POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČR (budou oceněny 3 týmy)

- Dárek od předsedy PS PČR,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- originální medaile s logem soutěže pro všechny členy kolektivu,
- společenská hra od firmy Mattel,
- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor

- pro celou školu,
- dvě vstupenky na koncert pro vedoucího kolektivu,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon pro vedoucího kolektivu,
- dárek pro radost od módní značky Rō pro vedoucího kolektivu,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE,
- sladké odměny.

KATEGORIE MATEŘSKÉ ŠKOLY + 1. a 2. ROČNÍKY ZŠ

1. místo:

- originální balíčky výtvarných potřeb pro každého člena kolektivu (celková hodnota 10 000 Kč),
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- originální medaile s logem soutěže pro všechny členy kolektivu,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- hračky od firmy Mattel,
- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE,
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu,
- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

**Odměny pro učitelku/učitele/
dospělého vedoucího kolektivu
(týká se 1.–3. místa):**

- originální dárek z vamberecké krajky,
- inspirační karty z dílny malířky Lucie Ernestové,
- dvě vstupenky na koncert,

- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky Rõ.

2. místo:

- originální balíčky výtvarných potřeb pro každého člena kolektivu (celková hodnota 6000 Kč),
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- originální medaile s logem soutěže pro všechny členy kolektivu,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- hračky od firmy Mattel,
- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE,
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu,
- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

3. místo:

- originální balíčky výtvarných potřeb pro každého člena kolektivu (celková hodnota 3000 Kč),
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- originální medaile s logem soutěže pro všechny členy kolektivu,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- hračky od firmy Mattel,
- zábavná vzdělávací hra z dílny malířky Lucie Ernestové,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE,
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu,
- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

4.–10. místo:

- balíček s překvapením (ze sortimentu firmy OPTYS).

ZVLÁŠTNÍ CENA PRO ŠKOLU ZA ŠKOLNÍ KOLO

- Výtvarné potřeby a dárky Optys a Centropen v hodnotě 10 000 Kč,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- společenská hra od firmy Mattel,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE,
- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu.

**Odměny pro učitelku/učitele/
dospělého vedoucího kolektivu:**

- originální dárek z vamberecké krajky,
- inspirační karty z dílny malířky Lucie Ernestové,
- přívěsek srdíčka se šlupnou Swarovski,
- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky Rõ.

ZVLÁŠTNÍ CENA ZA POMOC ZEMI (budou oceněny 3 týmy)

- Návštěva celého týmu v areálu společnosti LIKO-S ve Slavkově u Brna, prohlídka živých staveb, workshop atd.,
- 10 000 Kč od LIKO-Su každému týmu na jeho další ekologický projekt,
- sestavitelná ptačí budka pro každého člena týmu od společnosti OPTYS,
- dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- originální medaile s logem soutěže pro celý tým,
- knížka Objevy malého Chlapce pro každého člena kolektivu,

- volné vstupenky do všech expozic Muzea a galerie Orlických hor pro celou školu,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE.

Odměny pro pedagoga/dospělého vedoucího kolektivu:

- originální dárek z vamberecké krajky,
- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky Rõ.

ZVLÁŠTNÍ CENA ZA ŠÍŘENÍ MYŠLENKY PROJEKTU V ZAHRANIČÍ

- Dřevěný certifikát s vyřezaným logem soutěže pro školu,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu,
- poukázka na knihy v hodnotě 1000 Kč pro kolektiv,
- originální medaile s logem soutěže pro všechny členy kolektivu,
- společenská hra od firmy Mattel,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE.

Odměny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- inspirační karty z dílny malířky Lucie Ernestové,
- originální dárek z vamberecké krajky,
- luxusní bonboniéra v dřevěné krabici s motivem srdce,
- dvě vstupenky na koncert,
- dvě vstupenky na divadelní představení Studia Ypsilon,
- dárek pro radost od módní značky Rõ.

ZVLÁŠTNÍ CENA ZA POMOC ZEMI

Jsme stavební firma, která i v moderní době bojuje za životní prostředí. Snažíme se zajistit, aby naše města byla příjemným místem pro život i dalších generací.

Vyvíjíme technologie, které nám umožňují návrat ke kořenům moderní cestou. Stavěním zelených fasád, zelených střech nebo kořenových čistíren přinášíme řešení pro přírodní tepelnou stabilizaci budov.

Proto jsme se rozhodli již druhým rokem zaštitit Zvláštní cenu Za pomoc Zemi.

Odměníme 3 týmy!

Podrobnější informace o odměnách najdete na předchozí stránce.

www.zivestavby.cz www.liko-s.cz **LIKO-S**
international

Tři vítězné týmy v kategorii Za pomoc Zemi si budou moci prohlédnout první živou halu na světě LIKO-Vo a budovu LIKO-Noe v areálu společnosti LIKO-S ve Slavkově u Brna. Naše zelené stavby ukazují nový koncept budov, které nejenom chladí samy sebe, ale umí ochladit i svoje okolí. Budoucnost stavitelství patří zeleným stavbám!

Porota 7. ročníku soutěže Srdce s láskou darované

JAN SCHMID

předseda poroty, zakladatel
a ředitel Studia Ypsilon

JANA JENŠÍKOVÁ

za společnost ANTECOM,
vydavatele časopisu AGE

JIRÍ LÁBUS

za Studio Ypsilon

JAN VÍCHA

za společnost OPTYS,
partnera časopisu AGE

MARTIN DEJDAR

za Studio Ypsilon

ANNA MAJEWSKÁ

za společnost OPTYS,
partnera časopisu AGE

JAN JIRÁŇ

za Studio Ypsilon

RADEK VONDRÁČEK

předseda Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky

Hlasování na stránkách www.srdceslaskou.cz

Nezávisle na hodnocení poroty soutěže Srdce s láskou darované bude probíhat v termínu od 5. 4. do 30. 4. 2021 hlasování na stránkách www.srdceslaskou.cz, kde budou uveřejněny všechny příspěvky došlé do soutěže. Tímto může kdokoli dát hlas tomu týmu, jehož práce se mu líbí. V konečné fázi pak počty hlasů vyhodnotí počítač a zveřejníme TOP 10, které z tohoto veřejného hlasování vzejdou. První tři vítězné týmy získají hodnotné odměny (viz předchozí strany).

Obdiv poroty mají všichni soutěžící, a všechny jejich práce tak zůstanou zveřejněny na www.srdceslaskou.cz.

Všichni také obdrží milé dárky ze sortimentu společnosti Optys jako poděkování za účast.

ZASAĎ TO!

V OBÝVÁKU NEBO NA DVOŘE

PLANT BOX

SAMOZAVLAŽOVACÍ STĚNOVÉ TRUHLÍKY
PRO NEKONEČNOU **ZELENOU STĚNU**

POSKLÁDEJTE
A OSÁZEJTE
JEDNODUŠE SAMI

VYTVOŘTE STĚNU
V INTERIÉRU
NEBO EXTERIÉRU

JEN PÁR KOUSKŮ
NEBO NEKONEČNÁ
ZELENÁ STĚNA

CHCETE SI U VÁS DOMA POSTAVIT VERTIKÁLNÍ ZAHRADU?
ZEPTĚJTE SE VE SVÉM ZAHRADNICTVÍ NEBO NAKUPOJTE TRUHLÍKY NA

*J*edno z předních českých divadel
je tu s námi už 56 let!
A zůstává také patronem naší soutěže
Srdce s láskou darované.

Jan Schmid

Předsedou poroty je tvůrce
a zakladatel Studia Ypsilon Jan Schmid

Do soutěže Srdce s láskou darované se mohou dále zapojit:

Martin Dejdar

Petr Vacek

Jan Jiráň

Jiří Lábus

Jan Onder

Pavel Nový

Jana Synková

Petr Vršek

POJISTÍME VÁS VE VŠECH SMĚRECH

Česká podnikatelská
pojišťovna

www.cpp.cz

25let
ČPP
VIENNA INSURANCE GROUP

DUHOVÁ KOČKA — AUTORSKÝ OBCHOD LUCIE ERNESTOVÉ
věnuje vítězům soutěže Srdce s láskou darované
nádherné hry a inspirační karty.

Hrdí partneři
celostátní soutěže

Srdce
s láskou darované

**DUHOVÁ
KOČKA**

LUCIE ERNESTOVÁ
WWW.DUHOVAKOCKA.CZ

boutique ★★★★★

HOTEL RADUN

Est. 1928

Zažijte úslužnost první republiky v krásných moravských lázních Luhačovice.

www.hotelradun.cz

JEDINEČNÝ DOTYKOVÝ PORTÁL, KTERÝ POSOUVÁ KOMUNIKACI V PROSTORU ŠKOLY NA NOVOU ÚROVEŇ

JE SRDCEM ŠKOLY

Moderní a vizuálně atraktivní, informační srdce školy.

MÁ DOKONALÝ PŘEHLED

Digitální distributor školních rozvrhů, suplování, jídelníčků, zkoušek a studijních programů.

SDÍLÍ JEDNODUCHOST

Jeho ovládání je intuitivní a uživatelsky příjemné.

ZAMĚŘUJE SE NA PREVENCI

Pomocník v oblasti prevence rizikového chování díky spolupráci s odbornými garanty.

ŠÍŘÍ OSVĚTU

Společně s významnými organizacemi se zaměřuje na nejaktuálnější témata současného světa.

JE ZÁBAVNÝM PRŮVODCEM

Představuje zajímavým a zábavným způsobem jakýkoli obsah.

office@inpublic.cz

724 70 50 60

www.amosvision.cz

AMOS
vision

MĚSTO VAMBERK

A MUZEUM KRAJKY VAMBERK
vás zvou na prohlídku

- trvalých expozic paličkových krajek
- specializovaných tematických výstav
- proměny krajky v Čechách od počátku 18. století až do současnosti
- unikátního paličkovacího stroje

Otevřeno celoročně

Více na www.muzeumkrajky.cz.

**Hrdí partneři
celostátní soutěže**

Ve veltruské čokoládovně Pralinka
si můžete čokoládové dobroty
zkusit s dětmi vyrobit.

Čokoládovna Pralinka
ruční výroba čokolády a pralinek

Olga Klejmová
Žižkova 324, Veltrusy
tel.: 605 804 801

VÝHLED DO ROKU 2021

Saturn s nádechem Vodnáře

Z hlediska astrologických vládců roku bude rok 2021 saturnský. Princip Saturnu je o určitém usebrání, uskromnění, disciplíně a zodpovědnosti. Saturn je učitel, který spíše odebrává to, co nám nepatří. Přináší zkušenosti skrze omezení a testuje naši zralost. Výzva Saturnu je tvořivě zpracovat krizi, kterou přináší. Vytrvale, rozvážně a trpělivě dosahovat všech stanovených cílů.

Dobrá zpráva je to, že 21. prosince tohoto roku vstoupí planety Jupiter a Saturn do znamení Vodnáře, a tím jakoby symbolicky začne skutečná éra Vodnáře. Rok 2021 bude tedy sice rokem Saturna, ale s nádechem Vodnáře. Rokem, kdy přijde mnoho nápadů a nových vizionářských vizí, které se promění v realitu. Nastanou změny, vzniknou nová společenství, společnost bude procházet transformací další tři roky. Naučíme se žít v novém prostředí.

Buol připravuje půdu Tygrovi

Podobnou lekci jako Saturn přináší i čínský železný Buol, který začne v únoru (12. 2. 2021) a připravuje půdu pro průkopnického revolucionáře Tygra (2022). Rok Buola symbolizuje odpovědnost, tvrdou práci a trpělivost. Přeje pracovitým, pilným a disciplinovaným lidem. Ti budou odměněni. Vzhledem k tomu, že čínský horoskop na rok 2021 má už podruhé v řadě za sebou kov (kovová Krysa odchází, kovový Buol přichází), je prý barvou příštího roku bílá. Ona

i další světlé barvy budou nosit štěstí a úspěch, obzvláště když je doplníte kovovými doplňky. Obecné doporučení je: ochránit si to dobré, co už máte. Vydržet. A větší rozjezdy si dopřát až v následujícím roce Tygra.

Text: Květa Kolouchová
Kresby: Květa Kolouchová
Foto: Shutterstock

Jak projít saturnským rokem 2021?

Jděte na to s vděčností

Vděčnost je převlečená láska.

Je to nejsilnější energie ve vesmíru.

Rozvíjí naše srdce a přináší nám do života dobro.

Děkujeme za dar života, který nám byl dán.

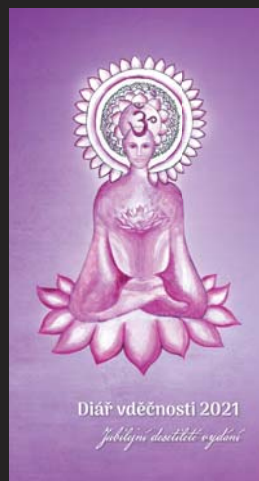
Milujeme hluboce a oddaně.

Objevme to, kým skutečně jsme.

Abychom na konci našich dní vzlétli jako ptáci.

Nechť se tak stane!

Pro rok 2021 pro vás autorka připravila originální Diář vděčnosti 2021.
Více na www.kalendarsily.cz

Andělka z kolíčku

Andílci patří k oblíbeným dekoracím a my bychom vám chtěli představit netradiční „Andělky“ z retro kolíčků, kterými můžete dozdobit vánoční stromeček či vázu s větvíčkami na štedrovečerní stůl.

Co budeme potřebovat: retro kolíčky, grafický papír, lepidlo PVA, samolepicí krajku o šířce 10 mm, potravinářský provázek, dřevěné výřezy vloček, papírový výřez křídl.

Z grafického papíru si podle šablony vystříhneme čtvrtkruh a přilepíme jej pomocí PVA lepidla kolem kolíčku jako šatičky tak, aby přesah papíru byl cca 1 cm.

Ze samolepicí krajky ustrihneme cca 3,5 cm, odstraníme krycí pásku a přilepíme ji kolem horního okraje šatiček tak, aby spoj byl na zadní straně.

Na zadní část šatiček přilepíme papírový výřez křídel. Pokud chceme jiný tvar křídel, můžeme si jej vystříhnout z tvrdého papíru.

5 Z provázku si kolem prstů namotáme „vlásky“, uprostřed je převážeme a přilepíme pomocí PVA lepidla na hlavičku.

6 Andělku dozdobíme malým dřevěným výřezem, případně lze také vyseknout hvězdičku z třpytivého papíru a nalepit ji na šatičky.

Materiál potřebný pro výrobu Andělky naleznete na **www.optys.cz** v sekci **Výtvarný sortiment**.

Vaše redakce AGE a kreativní Optys

reálná velikost
šatů

Na **www.youtube.com/c/optysspolsro** se můžete podívat na inspirativní videa pro své tvoření.

TECH EDU

Věda, technika a vzdělávání zblízka.

8000 výtisků do škol, firem a institucí

www.techedu.cz

Děkujeme za váš zájem o časopis AGE Management, který ve shodě s tiskovým zákonem vydavatelství ANTECOM dlouhodobě připravuje ve spolupráci se společností OPTYS. Zůstaňte s námi a budete i nadále informováni nejen o celostátním projektu pro mateřské a základní školy SRDCE S LÁSKOU DAROVANÉ. Společnost ANTECOM s.r.o., IČ: 28362926, se sídlem Blatenská 2166/7, 148 00 Praha 4, pracuje s osobními údaji odpovědně a v souladu s požadavky zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. V souvislosti s implementací požadavků GDPR, tj. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně osobních údajů, si vás dovoluujeme informovat, že zpracování vašich osobních údajů pro přípravu direct mailingové databáze, která obsahuje pouze poštovní doručovací adresy a slouží výhradně k bezúplatnému zaslání titulu AGE Management, provádíme z důvodů oprávněného zájmu společnosti ANTECOM s.r.o., kterým je poskytování informací nejen o mezigenerační spolupráci a životních hodnotách. Předmětná databáze byla sestavená na základě veřejně přístupné databáze MŠMT ČR a je průběžně doplňovaná například ze subjektů, které se hlásí ke společenské odpovědnosti nebo přímo na základě vašeho požadavku. Aktualizuje se před každým novým vydáním a předešlá databáze se vymazává. Proto vás nebudeme obtěžovat žádostí o udělení souhlasu se zasláním titulu AGE Management, ale umožníme vám, pokud si to budete přát, váš subjekt (firma/jméno/ulice-číslo/obec/PSČ) z předmětné databáze pro bezúplatný direct mailing magazínu jednoduše odhlásit na adrese: produkce@antecom.cz. Nařízení GDPR vstoupilo v platnost 25. května 2018. Od tohoto data máte možnost uplatnit tato svá práva: právo na výpis evidovaných údajů, opravu, výmaz, omezení zpracování, vznést námitku, podat stížnost prostřednictvím e-mailové adresy: poverenec@antecom.cz.

Hravé učební POMŮCKY

OPTYS[®]

My inspirujeme, vy tvoříte

Připravili jsme pro vás **originální školní pomůcky**, kterými si můžete zpestřit výuku a netradičně procvičovat učivo. Jedná se o dřevěné šesti- nebo osmihrany s natištěnými obrázky, čísla nebo písmeny. Jsou spojené středovou osou, kolem níž se otáčejí. Takto můžete přiřadit ke zvířatům jejich mláďata, ke stromům jejich listy a plody, rozlišit slabiky, počty symbolů a jiné.

Čísla, písmena a slabiky jsou spojeny magnety, které umožní různě skládat jednotlivé díly mezi sebou, a tím vytvořit různé početní příklady, číselné řady nebo slova, najít samohlásky a souhlásky, určit začáteční písmena slov, počet slabik atd.

Výhodou těchto pomůcek je jejich variabilita a procvičování manuální zručnosti. Objednávejte na **www.optys.cz** v záložce **Škola**.

www.optys.cz

ZIMNÍ dekorace

kreativ
OPTYS

Postup:

Hitem pro letošní zimu jsou nové grafické papíry, které se výborně hodí pro výrobu vánočních dekorací v přírodním tónu.

Do vyšívacího kruhu napneme stužky nebo jej podlepíme vzorovaným kartonem. Z papíru vystříháme jednotlivé motivy, přilepíme je a dozdobíme pomocí jutové stuhy a dřevěných výřezů. Při výrobě přání lze obrázky kombinovat též s přírodní vlnitou lepenkou a zdobit 3D sněhem.

Co budeme potřebovat:

- vyšívací kruhy obj. č. 4070112152, 4070112169
- grafické papíry obj. č. 7696, 7695, 7698
- dřevěné výřezy obj. č. 10402, 10396, 10258
- vlnitá lepenka obj. č. 7030101136
- jutová stuha obj. č. 4071200062
- 3D sníh obj. č. 4060301053
- vzorovaný karton obj. č. 4050401154
- stuha obj. č. 4071200329

Všechn materiál naleznete na
www.optys.cz
v sekci Výtvarný sortiment